

МУЗЫКА

Жалпы орто билим берүүчү мектептердин
1-классы үчүн окуу китеби

Өзбекстан Республикасынын Элгө билим берүү
министрлиги тарабынан басууга сунушталган

Жаңы басылым

1

ТАШКЕНТ
2021

УҮК 78(075)
КБК 74.268.53
85.3я7
М 90

Авторлор:
Надим Нархожаев, Гулнора Ганиева

Рецензенттер:

- Ш. Ёрматов** – Өзбекстан эл артисти, Өзбекстан мамлекеттик консерваториясынын профессору;
- Г. Мансурова** – Р. Глиэр атындагы Республикалық адистештирилген музикалық мектебинин хор дирижёру бөлүмүнүн башчысы;
- Б. Ашурев** – Өзбекстан мамлекеттик консерваториясынын Илимий-педагогикалық адистерди даярдоо бөлүмүнүн башчысы. Искусство таануу илимдери боюнча философия доктору (PhD);
- Б. Изатуллаева** – Ташкент облусунун Ташкент районундагы 29-мектептин музика маданияты предметинин мугалими.

ШАРТТУУ БЕЛГИЛЕР:

– ата-энен, бир туугандарыңдын жардамы менен үйрөн

– угабыз

– ырдайлы

– музика сабаты

– музика дептеринде аткар

– музикалық чыгармачылык

– сабак аяктады

Иш дептери үчүн:

– Чекиттерди бириктирип, фигура жана нота элементтерин жазууну үйрөн.

– Фигураларды чекиттер боюнча чийип, аларды боё.

– Бышыктоо үчүн тапшырма.

*Республикалык максаттуу китеп фондуунун каражаттары
эсебинен басылды.*

*Оригинал макет жана дизайн концепциясы Республикалык
билим берүү борбору тарабынан иштелип чыкты.*

ГӨЛҮМ БИЗ ЖАКТЫРГАН КҮҮ ЖАНА ҮРЛАР

УРМАТТУУ БАЛДАР!

Сыйкырдуу музыка дүйнөсүнө койгон алгачкы кадамыңар куттуу болсун! Бул саякатта сага устартарың эң жакын көмөкчүң болушат. Балким сен искусство адамы болбостурсун, бирок музыка ааламы менен таанышуу жашоонду кызықтуу кылууга жардам берет.

Колундагы окуу китеbi аркылуу музыканын алгачкы сабактары менен таанышасың.

Музыка сенин туруктуу жолдошуң болсун!

ЫРДОО ЭРЕЖЕЛЕРИ

Ырды туура ырдоо үчүн, алгач аны кунт коюп угуу керек.

Ырды тулку-бойду түздөп, тик туруп же отуруп ырдоо керек.

Ырдаардан мурун шашпастан дем ал.

Ийниңди көтөрбө.

Сөздүн ортосунда дем алба.

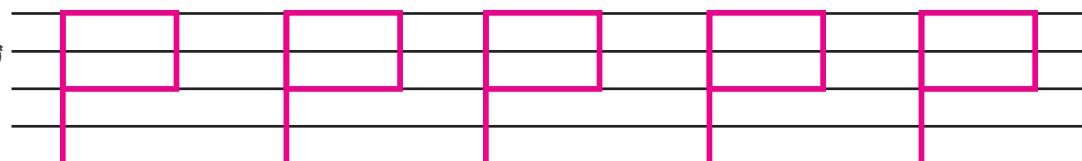
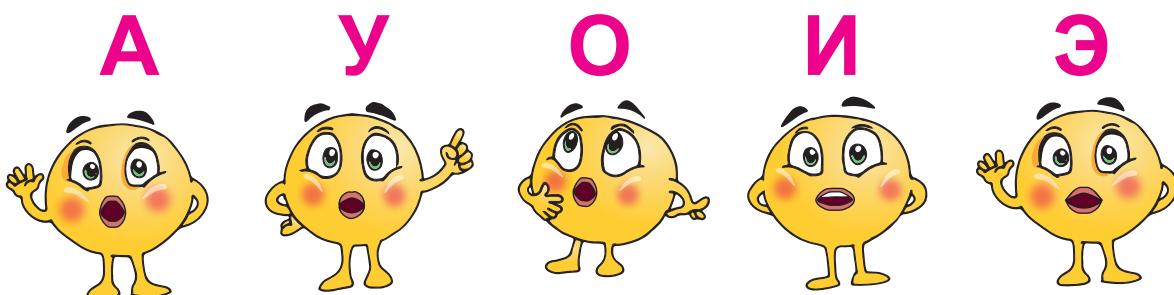
Ырдагы сөздөр анык угулушу үчүн үндүү жана үнсүз добуштарды туура айттуу керек.

Ырдаганда үнүң женил жана кооз угулсун. Добуштарды созуп ырда.

Ырды түшүнүктүү, угуучуларга жагымдуу кылыш ырдоо керек.

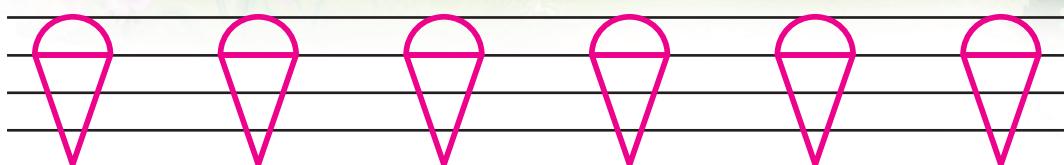
Ырды мугалимдин колунун жаңсоосуна карап ырдаганга үйрөн.

А – у дегенде добуш төмөндөн жогоруга чыгат.

ӨЗБЕКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МАМЛЕКЕТТИК ГИМНИ

Сөзү А. Ариповдуку
Музыкасы М. Бурхановдуку

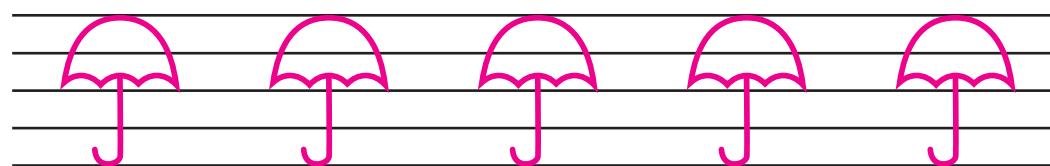

ДОБУШТАР. ШООКУМДУУ ЖАНА МУЗЫКАЛЫК ДОБУШТАР

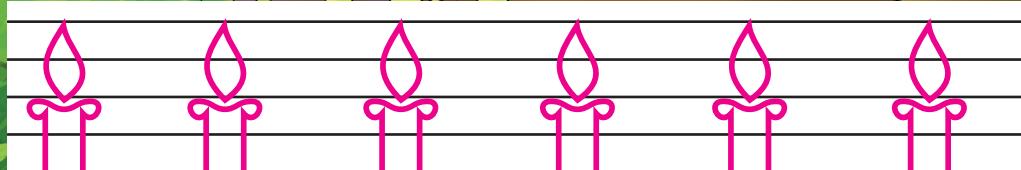
Айлана-чөйрөбүздө ар түрдүү добуштар учурайт. Булар шоокумдуу жана музыкалык добуштар болуп саналат.

Шоокумдуу добуштарга жаныбарлардын үнү, жамгырдын шыбырты, шамалдын күркүрөгөн үнү сыйктуу добуштар мисал боло алат.

Ошондой эле, нерсelerдин бири-бирине тийишинин натыйжасында пайда болгон добуштар да «шоокумдуу добуштар» деп айтылат.

Үр ырдаганда жана аспаптарда ойногондо жаңырган добуштар «музыкалық добуштар» деп айтылат.

АНДИЖОН ПОЛЬКАСИ

Өзбек элдик күу
Н. Нархожаев кайта иштеген

МЕКТЕП ҮРҮ

Сөзү Ж. Абдықалыковдуку
Музыкасы А. Мурзабаевдыкы

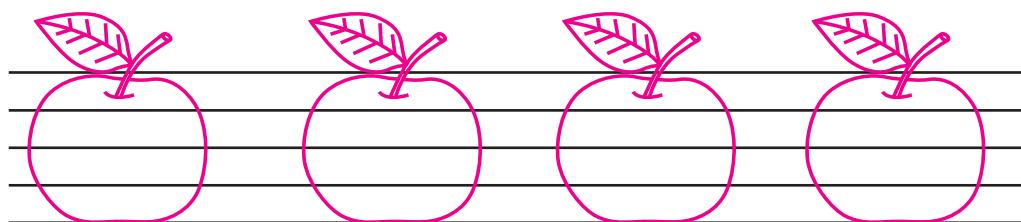
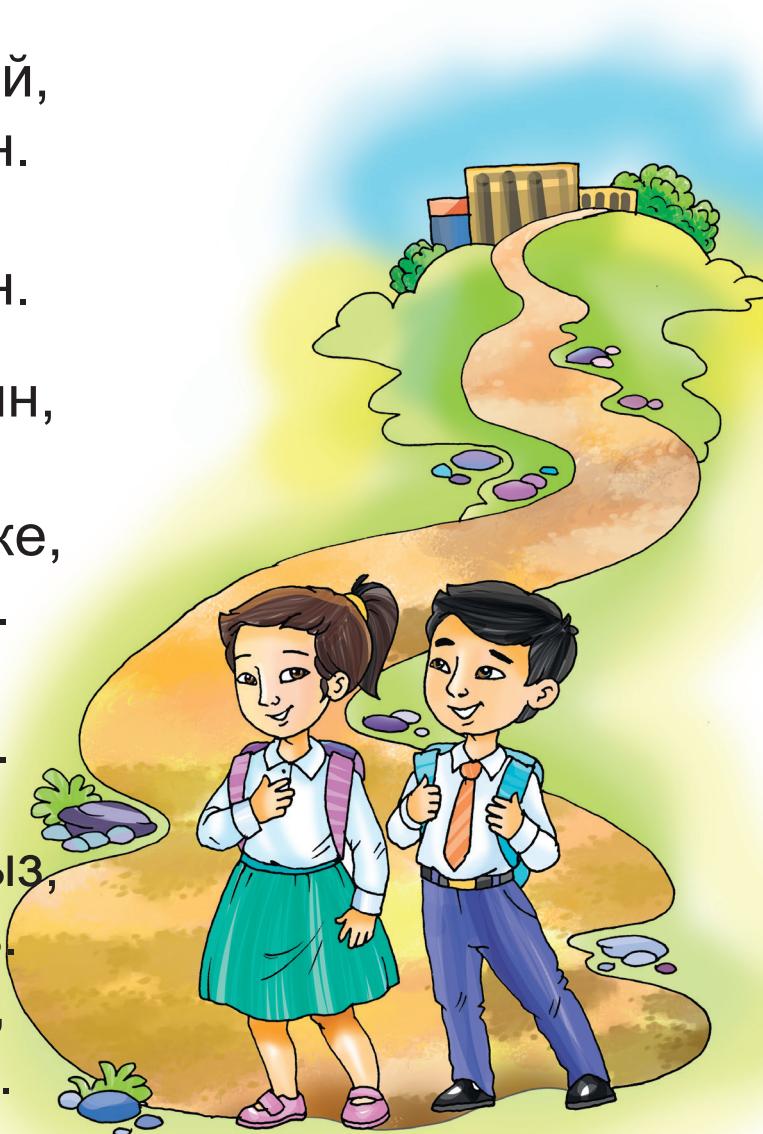

Жаркылдатып кабагын,
Агай берет сабагын.

Ар күн окуп талықпай,
Терең билим аламын.
Агай берет сабагын,
Терең билим аламын.

Сүйкүмдөтүп жамалын,
Эже берет сабагын.
Күндө барып мектепке,
Жаңылыкка канамын.
Эже берет сабагын,
Жаңылыкка канамын.

Биз мектепке барабыз,
Терең билим алабыз.
Мектебибиз жөнүндө,
Үрдап көңүл ачабыз.
Терең билим алабыз,
Үрдап көңүл ачабыз.

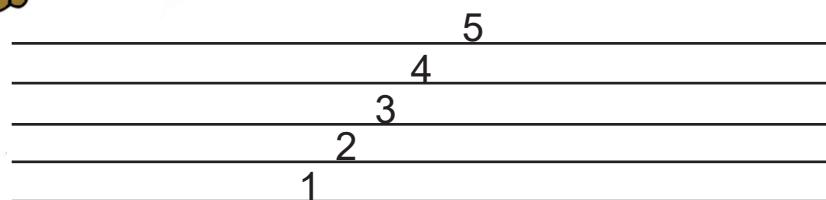
Музыкалық жана шоокумдуу добуштарды аныкта.

НОТА СЫЗЫГЫ ЖӨНҮНДӨ ТҮШҮНҮК

Музыкалық добуштар ноталар менен жазылат. Ноталар жазылуучу беш сзыык «НОТА СЫЗЫГЫ» деп аталат.

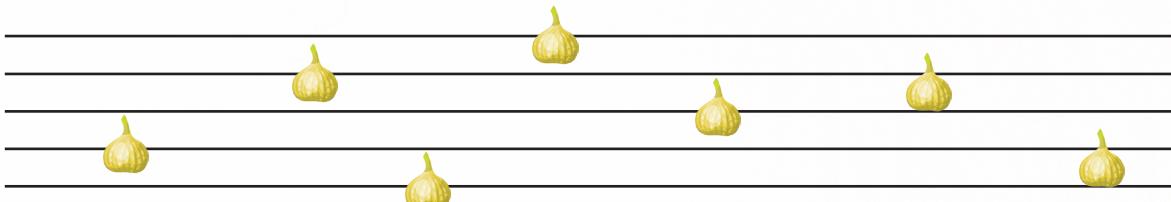

Д. Амануллаеванын музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылган “ANJIR” ырын өзбек
тилинде ырда.

Anjir qiziqdir o'zi,
Lekin bittadir ko'zi.
Aytaqolay oldindan,
Rangi qolmas oltindan.

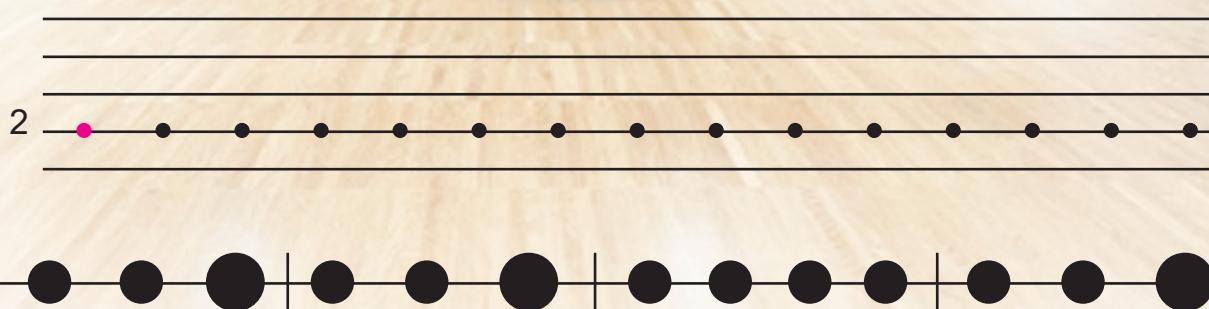
Pishsa o'zi-o'zidan,
Asal tomar ko'zidan.
Mazza qilamiz axir,
Kuzda yeganda anjir.

Айтчы, анжир кайсы сызықта жайгашкан?

РАКС

Музыкасы Н. Нархожаевдикى

Иш дептеринин 11-бетиндеги тапшырманы аткар.

5-6-сабактар

БИЗ ЖАКТЫРГАН КҮҮЛӨР

Күү – бул добуштардан түзүлгөн обон болот. Музыканың негизи күү болуп, ал өзүнүн жагымдуулугу менен бизди өзүнө тартып турат.

ДИЛХИРОЖ

Өзбек элдик күү

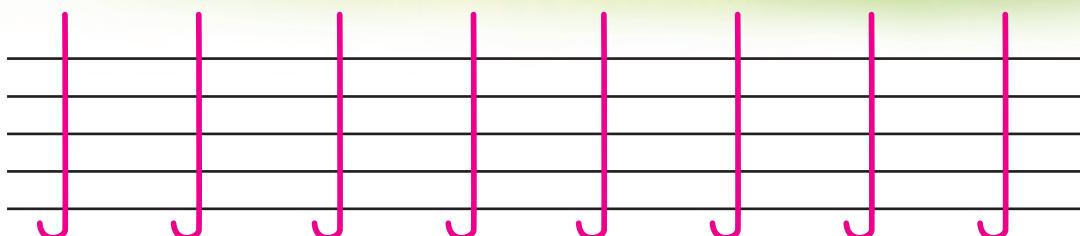

КҮЗДӘ

**Сөзү А. Токомбаевдикى
Музыкасы А. Малдыбаевдикى**

Керилген жер бети,
Алтындай келбети.
Тоо болуп жыйналат,
Эмгектин бермети.

Жалбырак дирилдейт,
Өткөн күн билинбейт.
Шымаланган дыйкандар,
Түшүмгө күлүндөйт.

7-8-сабактар

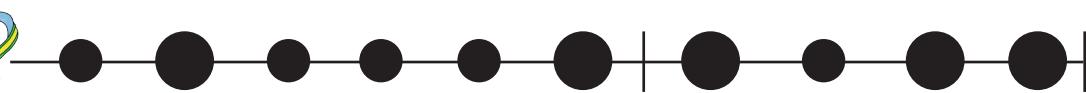
БИЗ ЖАКТЫРГАН ҮРЛАР

Күүгө салынган ыр саптары “ыр”
деп айтылат.

ОЛМАЧА АНОР
Өзбек элдик күү

Ыңдаганда сөздөрдүн анык жана түшүнүктүү болушуна көңүл бөлгүлө.

Д. Амануллаеванын музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылган “OLMA” ырын өзбек
тилиnde ырда.

Olmani qarang, olmani qarang,
Yuzlari tarang.

Shoxda qaltirar, shoxda qaltirar,
Rangi yaltirar.

Ketmas uzilib, ketmas uzilib,
Turar tizilib.

Kim olma yesa, kim olma yesa,
Maza-yu maza!

МУЗЫКАЛУУ ОЮНДАР

Ыр ырдап ойнолуучу оюндар
«музыкалуу оюндар» деп айтылат.

АК ТЕРЕК, КӨК ТЕРЕК

Кыргыз эл ыры

Ак терек, көк терек,
Бизден сизге ким керек.
Санитарка жетишпейт,
Салый бизге эң керек.

КОЁНУМ

Сөзү А. Токтомушевдикі
Музыкасы А. Малдыбаевдикі

Коёнум, ой, коёнум!
Капустага тойбодуң.
Көлөкөңдү тааныбай,
Коркоктугуң койбодуң.

Эркин өсүп ойной бер,
Эң бир сонун биздин жер!
Дос бололу, коёнум,
Өзүң оттоп, өзүң кел.

II БӨЛҮМ. МУЗЫКА ААЛАМЫНА САЯКАТ

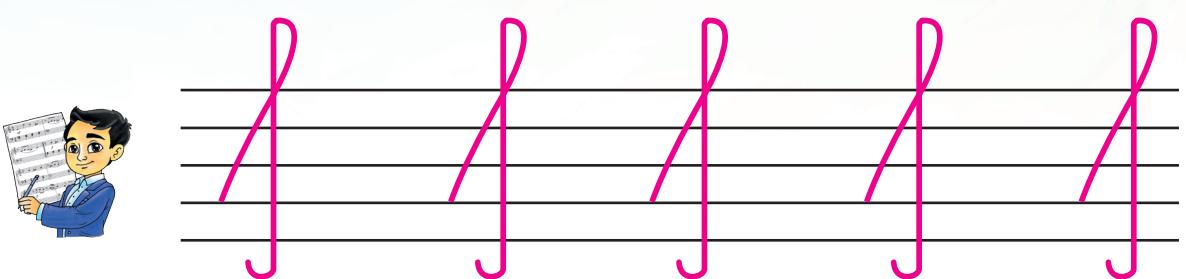
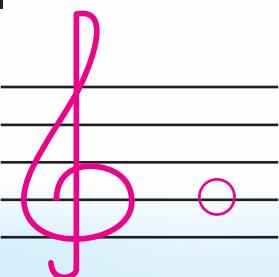
1-сабак

СКРИПКАЛЫҚ АЧКЫЧ

Скрипкалық ачкычтын айлана бөлүгү нота сзызыгынын экинчи сзызыгын камтып алат. Экинчи сзызыкта **соль** добушу жазылат. Бул ачкыч «**соль ачкычы**» деп да аталат.

Скрипкалық ачкычты сулуу жазганга үйрөн.

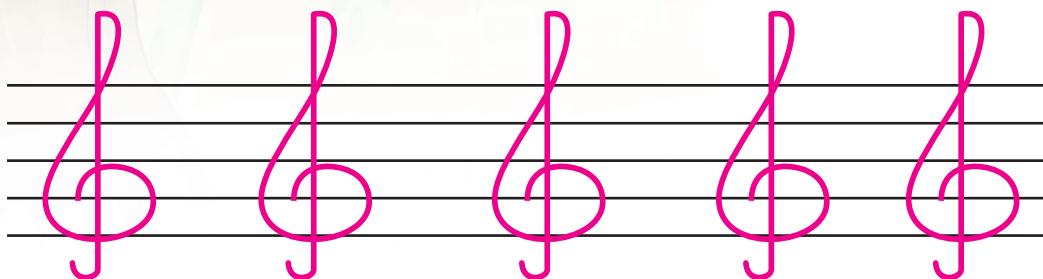

УКМУШ АЧҚЫЧ

Ар бир үйдүн эшиги,
Ачқыч менен ачылат.
Ноталардын ар дайым,
Ачқычы бар жумшак.
Соль нотасын кучактап,
Соль ачқычы жайгашкан.
Жаңырган күүгө күлөм,
Башчы болот ал дайым.

Иш дептеринин 20-бетиндеги тапшырманы аткар.

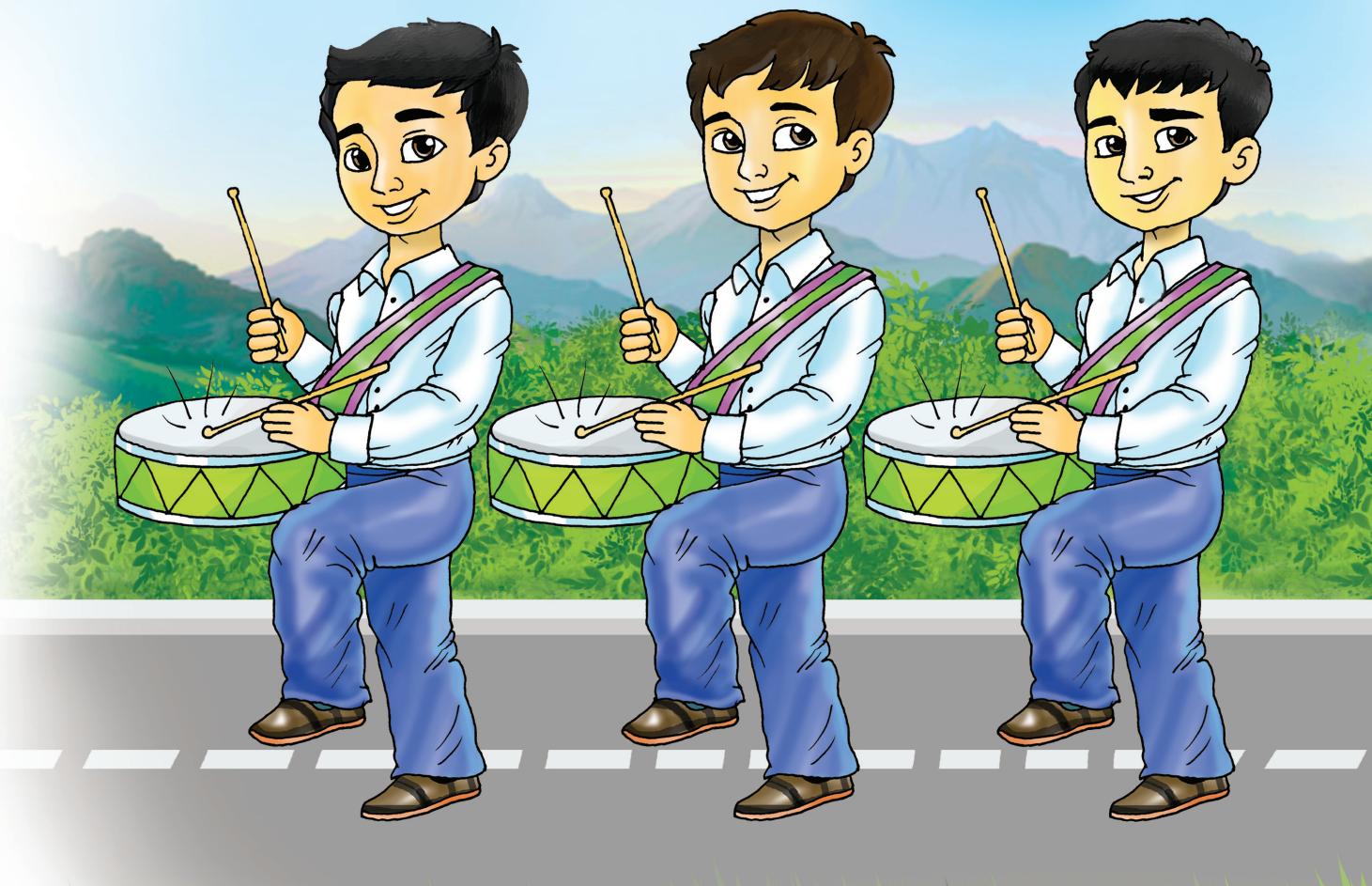

ЮРИШ МАРШИ

Музыкасы *Ф. Назаровдуку*

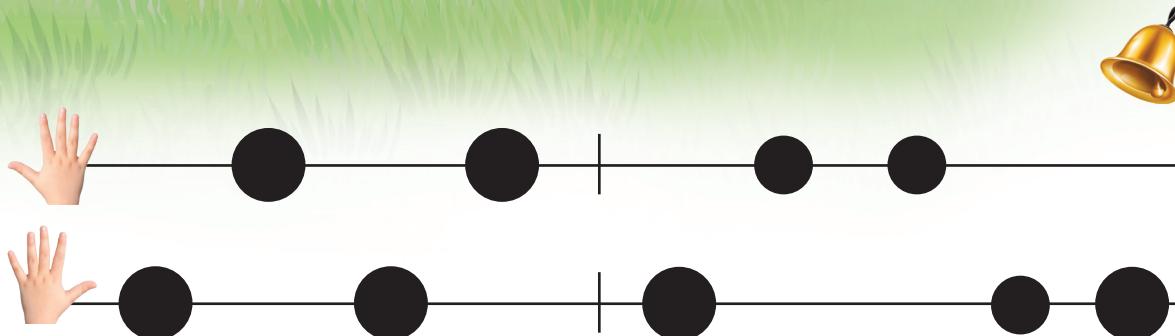
Угабыз, музыкага ылайык кадам таштап
жүрүшту үйрөнөбүз.

Н.Нархожаевдин музыкасы жана
Р. Толибдин ырынын негизинде
жаратылган “Bir, ikki, uch...” ырын
өзбек тилинде ырда.

Shaxdam, shaxdam tashlang qadam,
Bir, ikki, uch... bir, ikki, uch...
Kuchga to'ling, sog'lom bo'ling, } 2 марта
Bir, ikki, uch... bir, ikki, uch...

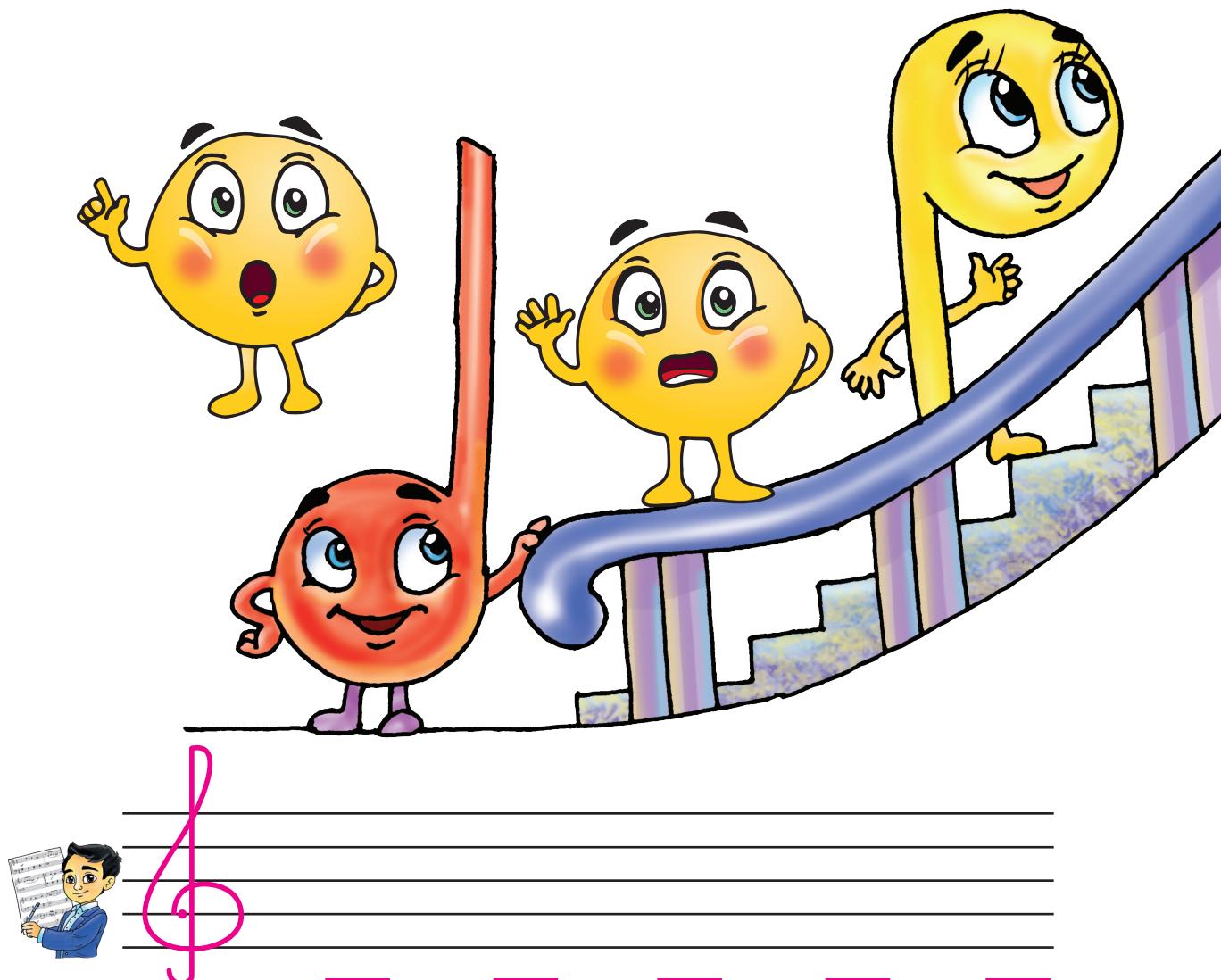

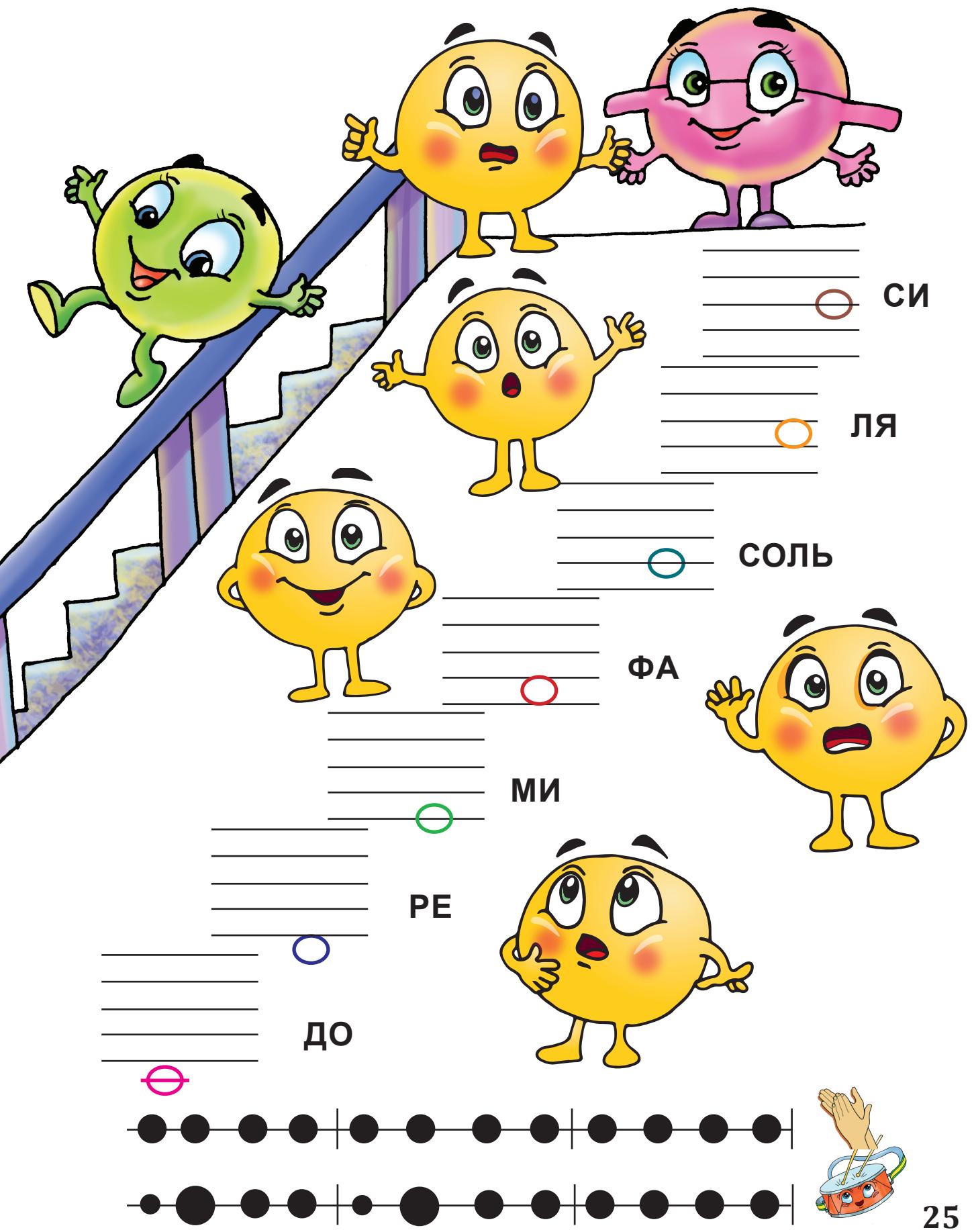
НОТАЛАРДЫН АТАЛЫШЫ

Д. Амануллаеваның музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылған “ZINA” ырын өзбек
тилинде ук.

Yuqoriga olib chiqar asta-asta,
Qadam qo'ysang, tushiradi yana pastga.
Qani, bir bor o'zingni sina, udir nima?
Qani, bir bor o'zingni sina, udir zina!

ОЙ, ЭНЕКЕ

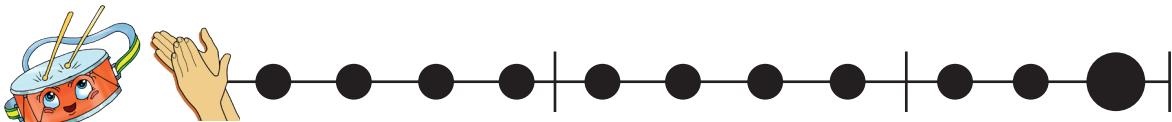
Сөзү А. Токомбаевдикі
Музыкасы А. Малдыбаевдикі

1. Ой акылман,
Ой акылман энеке!
Колунда бар,
Колунда бар береке.

2. Кечиктирбе,
Кечиктирбе тамактан,
Кечикпейин,
Кечикпейин сабактан!

3. Балдар мага,
Балдар мага күлбөсүн.
Шылдың қылып,
Шылдың қылып
жүрбөсүн!

4. Ой энеке,
Ой энеке, барайын,
Мыктап билим,
Мыктап билим
алайын!

Ыр сөз жана обондордон турат.
Сөз тамгалар менен, обон ноталар
менен жазылат.

4–5-сабактар

БУТУН НОТА

ДО

РЕ

Ж. Нажмиддиновдун музыкасы жана
М. Зайнитдиновның ырынын негизинде
жаратылған “PIANINO” ырын өзбек
тилинде ук.

Do, re, mi, fa, sol, lya, si,
Maktab pianinosi.
Klavishi oq-qora,
Havasing kelar, qara.

Bir, ikki, uch, o'ng oyoq,
Ohangga soling quloq.
Yangroq kuya ja'r bo'lib,
Qo'shiq aytamiz quvnoq.

ОКУУ, ОКУУ

Сөзү А. Токомбаевдикى
Музыкасы Н. Давлесовдуку

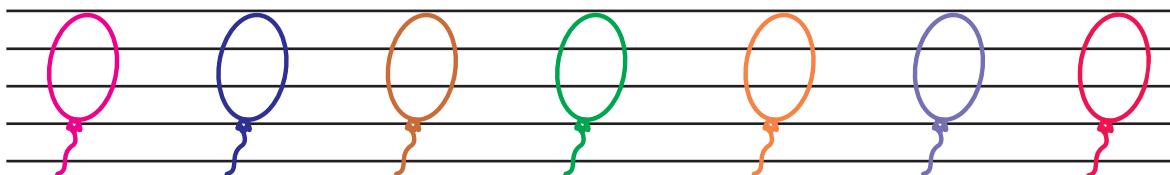
Китеп менин ақылым, ақылым,
Китеп менин жакыным, жакыным.
Мугалимдин сүйлөгөн, сүйлөгөн,
Осуятын үйрөнөм, үйрөнөм.

К а й ы р м а :

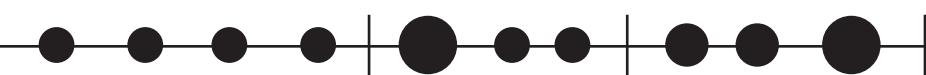
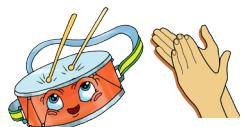
Мугалим әжей айткан,
Мугалим агай айткан,
Окуу, окуу деп айткан,
Окуу жайын көп айткан, көп айткан.

Эжей, агай сүйлөгөн, сүйлөгөн,
Осуятын үйрөнөм, үйрөнөм.
Бизге берген бактыны, бактыны,
Тенәштирем күн менен, күн менен.

К а й ы р м а :

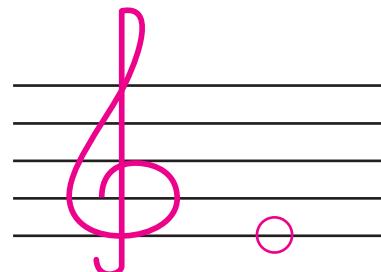
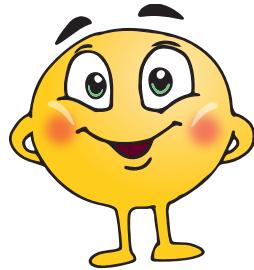

Атамекен тирегим, тирегим,
Сен деп согот жүрөгүм, жүрөгүм.
Таалайыма кубанам, кубанам,
Талбай окуп жүрөмүн, жүрөмүн.
Кайыр ма.

6-7-сабактар

МИ

КАРИ НАВО

Өзбек элдик күү

Н. Нархожаев кайта иштеген

**Н. Нархожаевдин музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылган “ARCHA BAYRAM” ырын
өзбек тилинде ырда.**

Hammani ham etar xurram
Barcha bayram, barcha bayram.
Rosa, rosa etar xurram
Archa bayram, archa bayram.

N a q a r o t :

Bo'lsa hamki qancha bayram,
Eng yaxshisi – archa bayram.

O'rmonzordan qadam tashlab,
Yangi yilni kelar boshlab.
Archajonning qish faslida
Kelganligi soz aslida.

N a q a r o t :

Archamizning yaxshiligi –
To'rt faslda yashilligi.
Shoxlarida yulduzlari
Yonar hatto kunduzlari.

N a q a r o t .

A musical staff with a treble clef at the beginning. A pink arrow points to the second note from the left. The staff consists of several black dots connected by horizontal lines. To the right of the staff are four icons: hands clapping, a drum, a bell, and a boy writing music on a sheet of paper.

БЫШЫКТОО ҮЧҮН ТАПШЫРМАЛАР

1. А – у добуштарын туура айт.

2. кандай добуш чыгарат?

3. кандай добуш чыгарат?

4. кандай добуш чыгарат?

6. «Олмача анор» күнүн ритмин аткар.

7. Үрларды жаттап ал.

Үйгө кирди ноталар,
Кеч калыптыр нота ДО.
Сызыктарда орун жок,
Андыктан ДОго бир кеңеш:
Тезирәэк жайгашкын сен, эй,
Кошумча сызыкта орун.

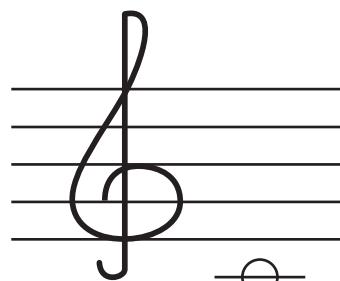
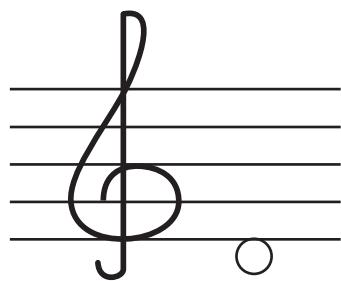
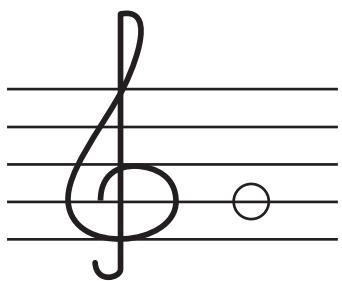
* * *

РЕ коркот бийиктиктен,
Өтө алсыздыр өзү.
Ошон үчүн дайыма,
Сызыктын астында көзү.

* * *

Бириңчи сызыкта,
Кичинекей МИ жатат.
Шайыр ырларды ырдайт,
Обонго сулуулук берип.

8. РЕ нотасын тап.

III БӨЛҮМ. МУЗЫКА САБАТЫНА САЯКАТ

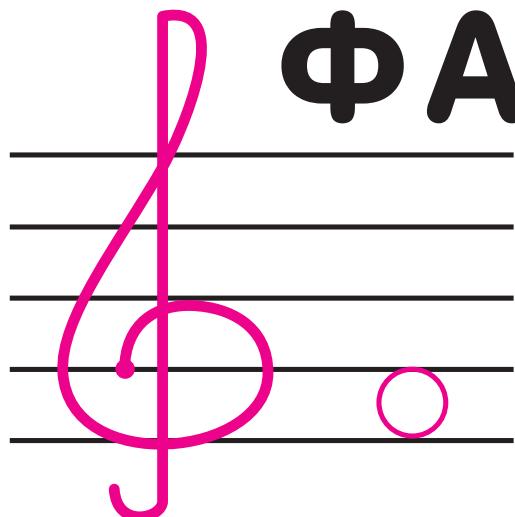

1–2-сабактар

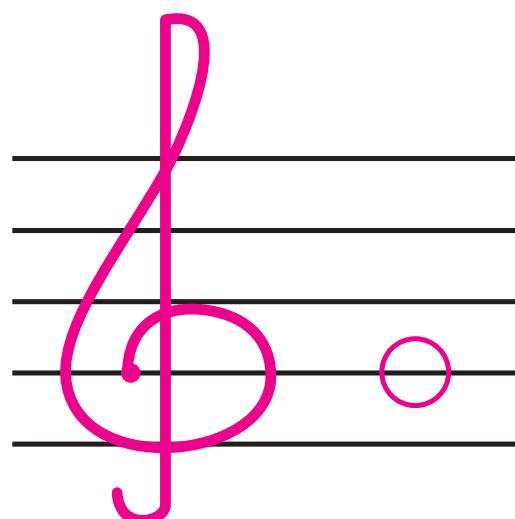

Бир менен экинин ал,
Ортосунда жайгашкан.
Фа деп сыймыктанган,
Жүрөт дайым мээрде.

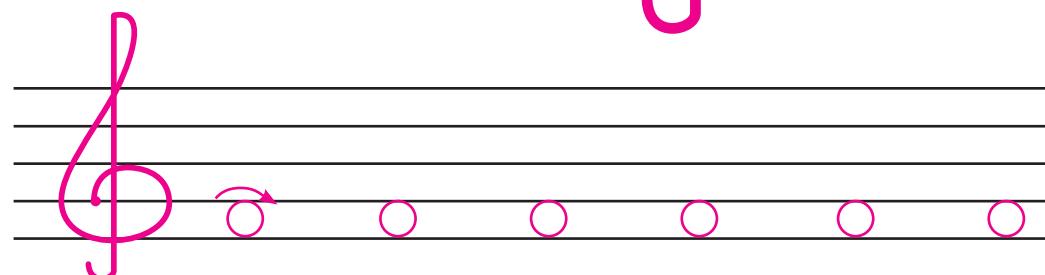
ФА

СОЛЬ

Экинчи сызыкта ал,
Жазданып жатып алган.
Ачкычка ага болуп,
Күүгө мээrimин салган.

НОРИМ-НОРИМ

Өзбек элдик күү
Н. Нархожаев кайта иштеген

**Н. Нархожаевдин музыкасы жана
Р. Толибдин ырынын негизинде жара-
тылган “BIRINCHI QOR” ырын өзбек
тилинде ырда.**

Ey qor, shodsan buncha ham,
Axir erib ketasan.
Voy, voy, voy, voy.

Men sizlarga bir olam
Quvonch berib ketaman.
Hoy, hoy, hoy, hoy.

A boy in a green sweater, yellow scarf, and blue hat holds a smiling snowflake. He is surrounded by falling snowflakes of various sizes and colors (white, blue, purple). To the left, there are icons of hands clapping, a small drum, and a bell. Below the boy is a musical staff with a treble clef, a pink fermata, and a series of black and pink circles representing notes.

Эки менен үчүнчү,
Сызыктын ортосунда.
ЛЯ нотасы жайгашкан,
Бүт обонго ылайыкташкан.

ЛЯ

Си нотасы үчүнчү,
Сызыктадыр, сен түшүн.
Агалардын ичинде,
Эң таза үн менен ырда.

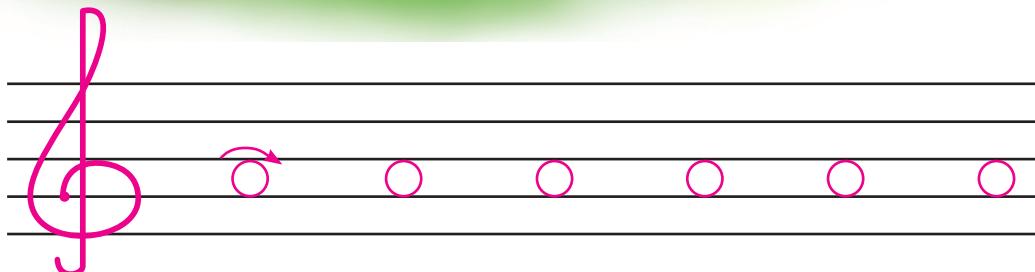
СИ

Д. Амануллаеваның музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылған “JO‘JALAR” ырын өзбек
тилинде ук.

Jo‘jalar juda qiziq,
Oyoqlari qiltiriq.
Chiqishibdi tuxumdan –
Oppoq kichkina xumdan.

“Chip-chip” deya so‘zlashar,
Oyisini izlashar.
Tovuq so‘zin uqishdi,
Yerdan uvoq cho‘qishdi.

көпөлөк

Сөзү А. Токомбаевдикі
Музыкасы А. Малдыбаевдикі

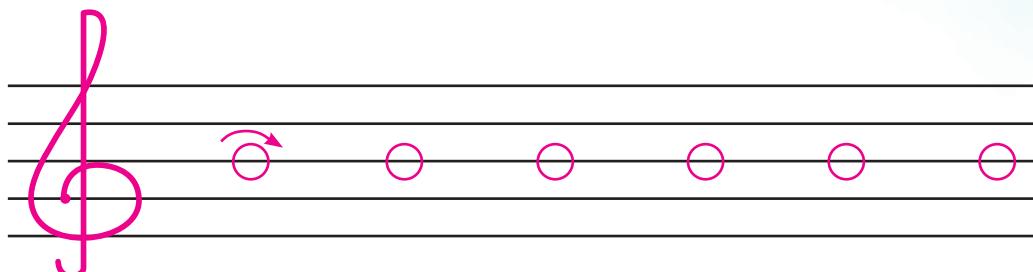
Кон, коно кой, көпөлөк!
Тоонун кары кете элек.
Мелт-калт болуп сай-сайдан,
Суу ташкындалап өтө элек.

Кон, коно кой, көпөлөк!
Тоонун гүлү өсө элек.
Төргө килем төшөлүп,
Чарба малы көчө элек.

Бириң қызыл, бириң ак,
Канатында темгил так.
Гүлгө консо жарапкан,
Татынакай боюң чак.

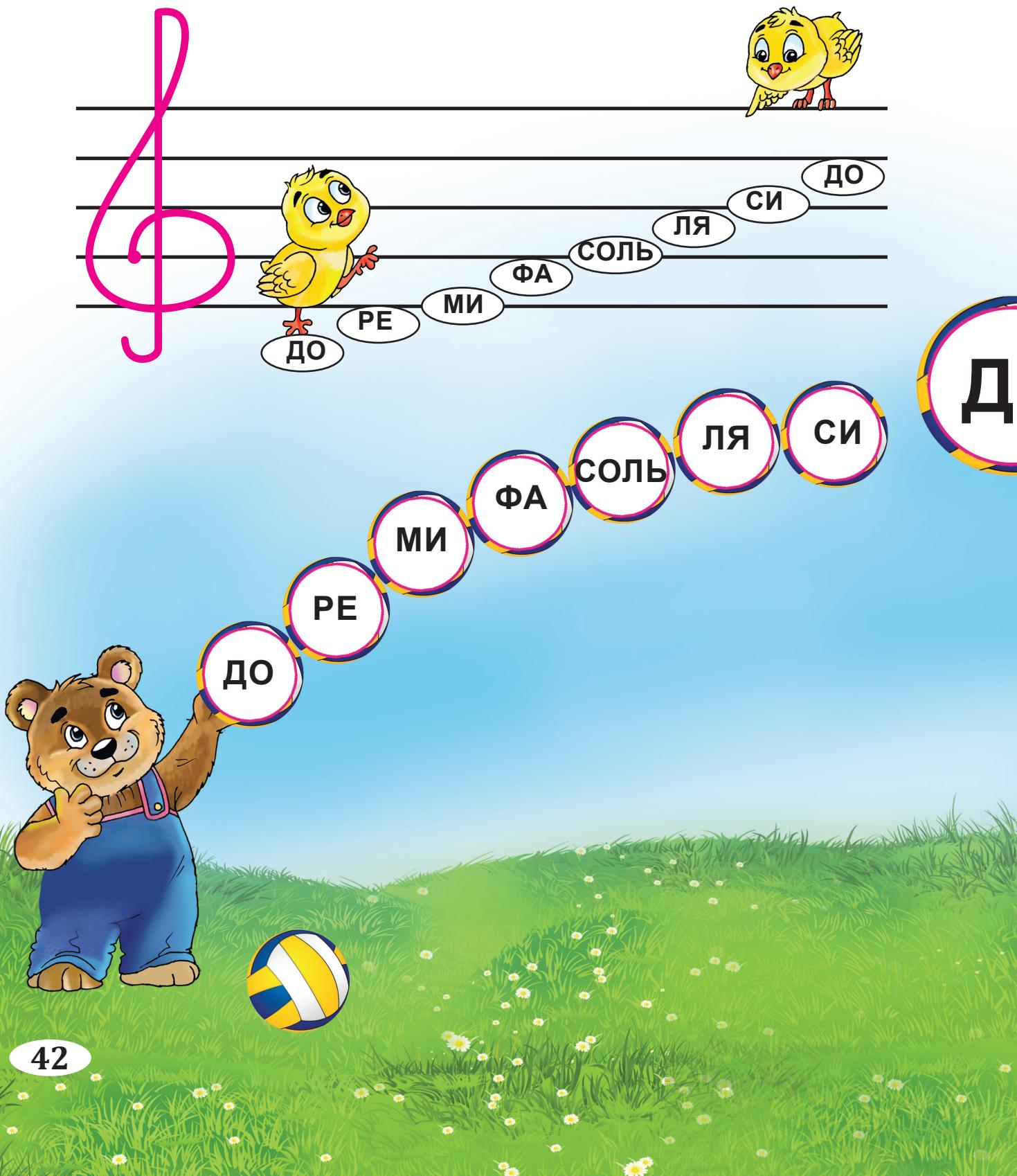
Биздин жердин гүлү көп,
Жайнап турат күлүндөп.
Кон, коно кой, көпөлөк,
Учуп кетпей көкөлөп!

5-6-сабактар

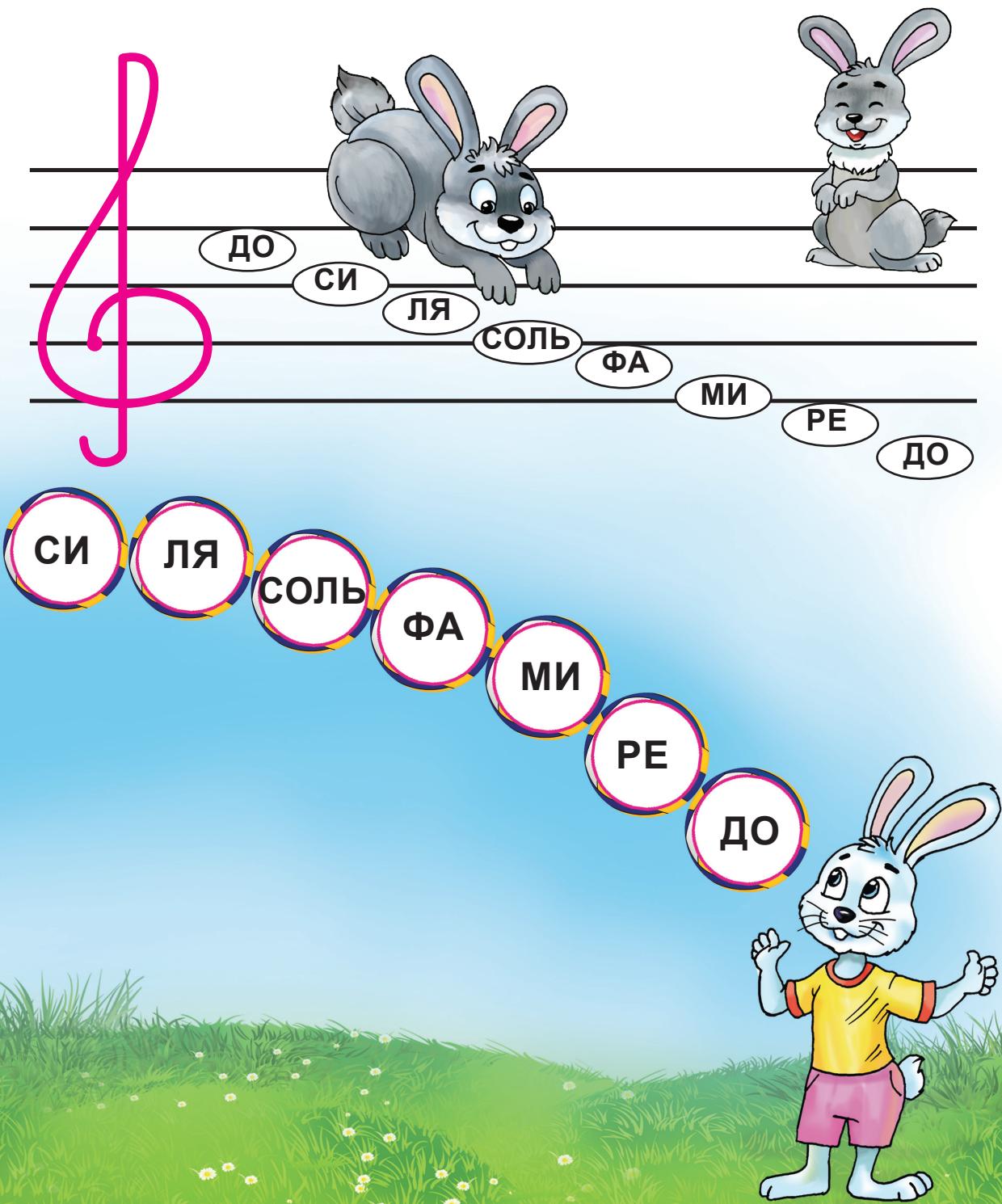
НОТАЛАРДЫН АТАЛЫШТАРЫ ЖАНА АЛАРДЫН ҮРААТТУУЛУГУ

Ноталардын аталышын солдон
оңго жана ондон солго карай ырда-
ганды үйрөнгүлө.

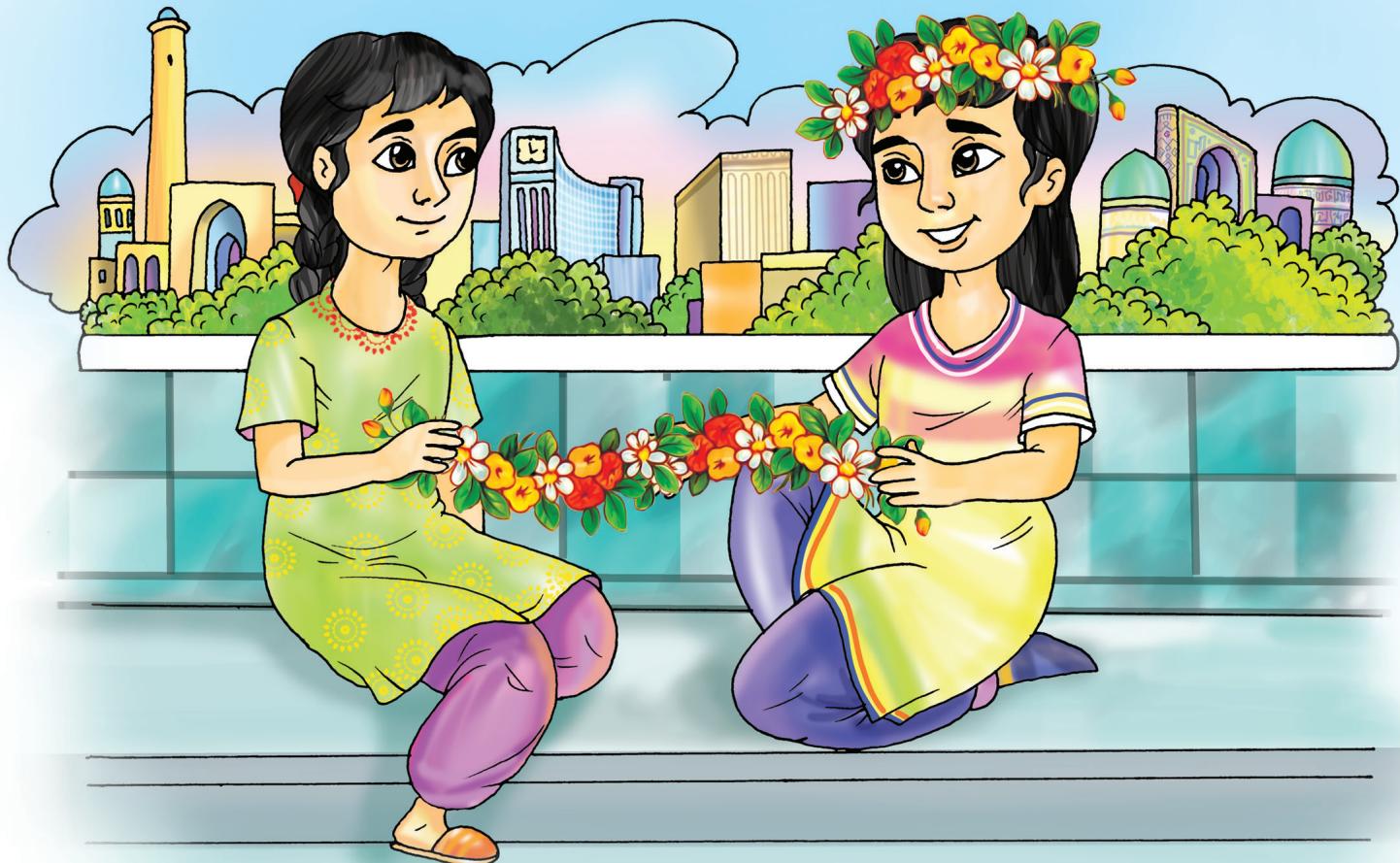
О

Гафур Гуламдың сөзүнө жазылган
“CHITTIGUL” балдар элдик оюн ырын,
өзбек тилинде ырда.

Toshxon qız o‘zi-o‘zi,
Boshida yo‘rmado‘zi.
Hayu, chittigul.

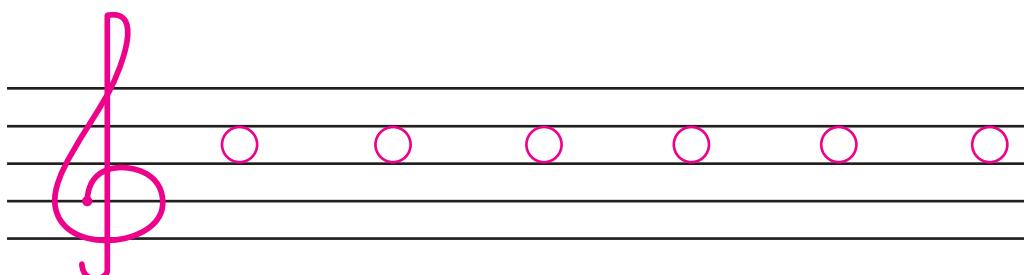

Д. Амануллаеванын музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде жара-
тылган “DILOROMNING QO‘SHIG‘I”
ырын өзбек тилинде ырда.

Quvnoq, xushovoz
Jajji Dilorom.
Qo‘shig‘i dilga
Baxsh etar orom:
“Ayam va dadam
Bo‘lsinlar bardam,
Dunyo turguncha
Tursinlar har dam”.

Kuylar Dilorom
Xushchaqchaq, bardam:
“Dunyoda ozod
Bo‘lsin har odam.
Qalb ovozimni
Tinglasin olam,
Tinglasin dadam,
Tinglasin olam”.

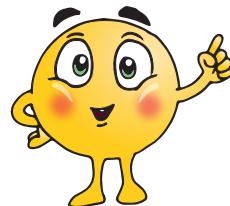
7–8-сабактар

СЫЗЫКТАРДЫН ҮСТҮНДӨ ЖАНА АРАСЫНДА ЖАЙГАШКАН НОТАЛАР

?

Сызыктардын үстүндө
жайгашкан ноталар

RE
СИ
СОЛЬ
МИ
МИ

Сызыктардын ортосунда
жайгашкан ноталар

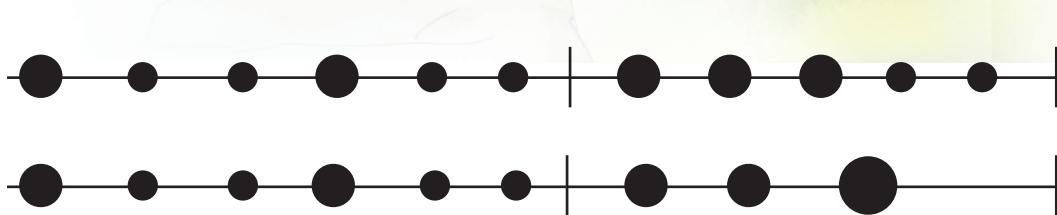
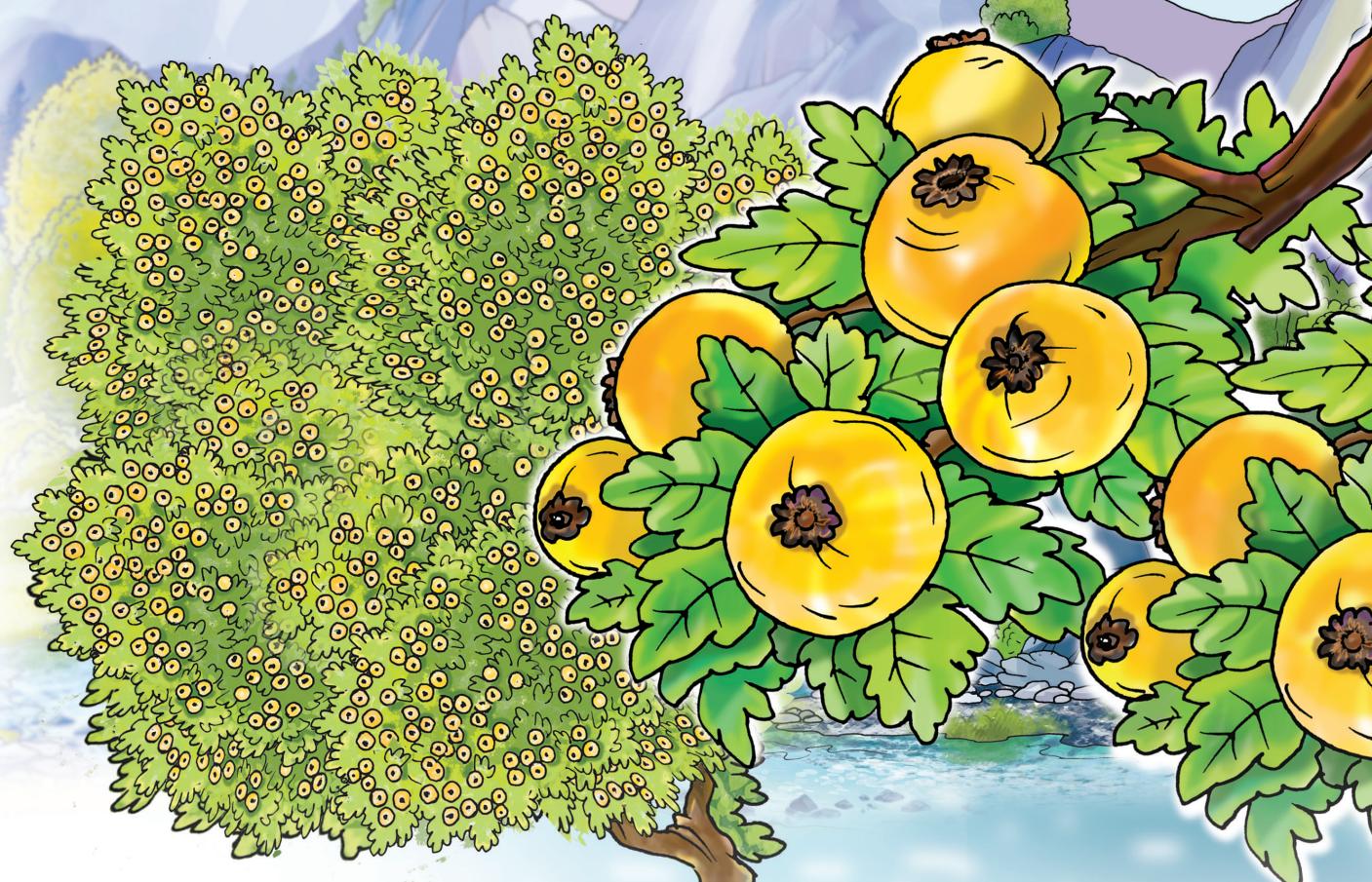
РЕ
ФА
ЛЯ
ЛЯ
ДО

Кошумча сызыктарда
жайгашкан ноталар

ДО
СИ
ЛЯ
СИ

ДҮЛОНЧА

Өзбек элдик күү

Н. Нархожаевдин музыкасы жана
С. Барнаевдин ырынын негизинде
жаратылган “NEVARALAR QO‘SHIG‘I”
ырын өзбек тилинде ырда.

Bog‘im bor, gulzorim bor,
Bosh bog‘bonim – bobomlar.
Shirin so‘zli, beozor,
Mehribonim – momomlar.

N a q a r o t :

Nevara, evara, chevaramiz,
Bizlar uyning chevarimiz.

Ostonamiz muqaddas,
Ahil ota-onamlar.
Oftob nuri tugamas,
Havas qilar odamlar.

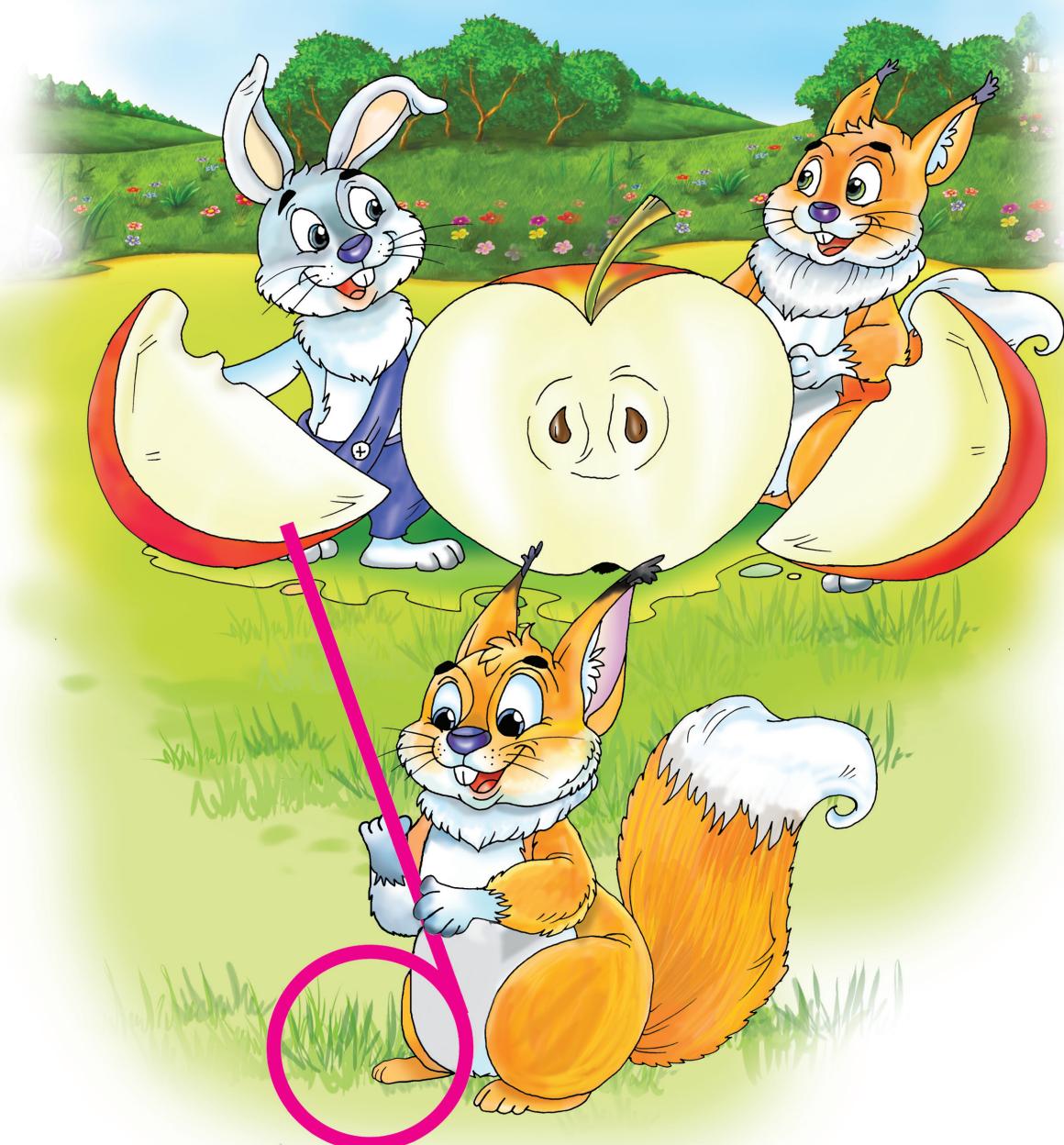
N a q a r o t :

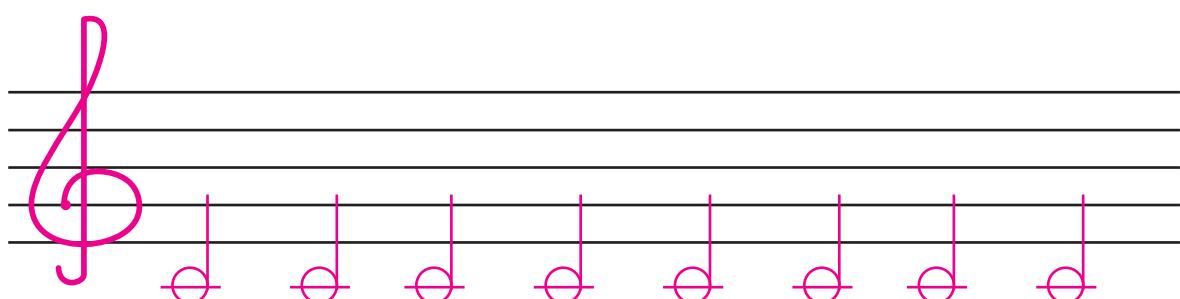
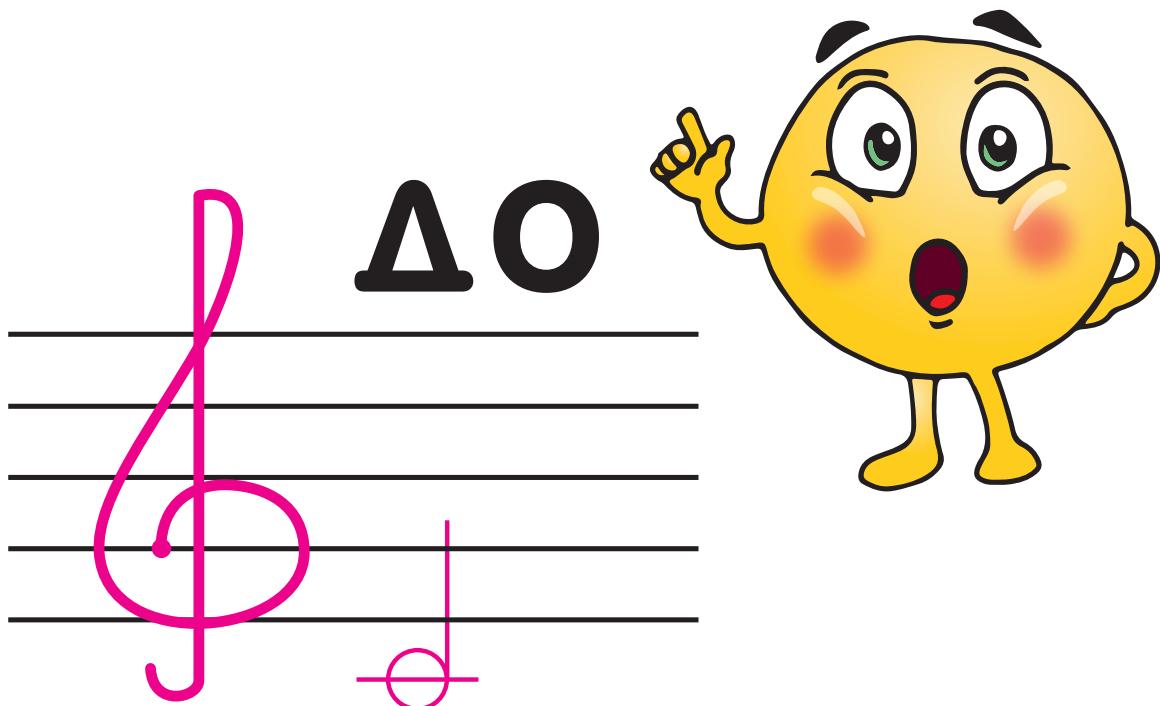
Niyatimiz pok, nurli,
Shundan bizlar g‘ururli.
Bobo, momolar bilan
Yashash qanday sururli!

N a q a r o t .

ЖАРЫМ НОТА

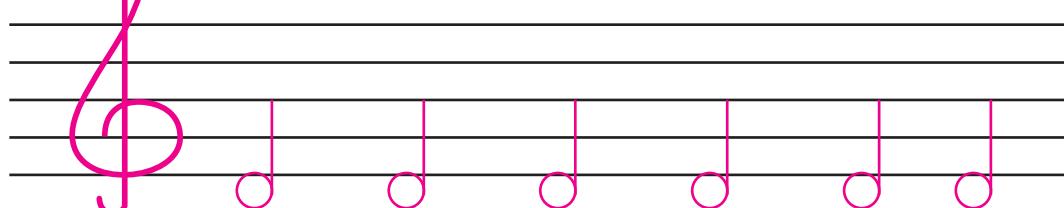
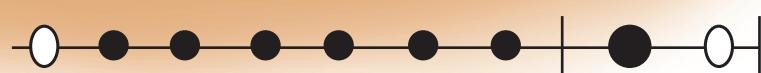

НЕАПОЛИТАН ҮРҮ

Музыкасы П. Чайковский дики

IV БӨЛҮМ. ЖАГЫМДУУ УЛУТТУК АСПАПТАР

1–2-сабактар

КЫЛДУУ АСПАПТАР

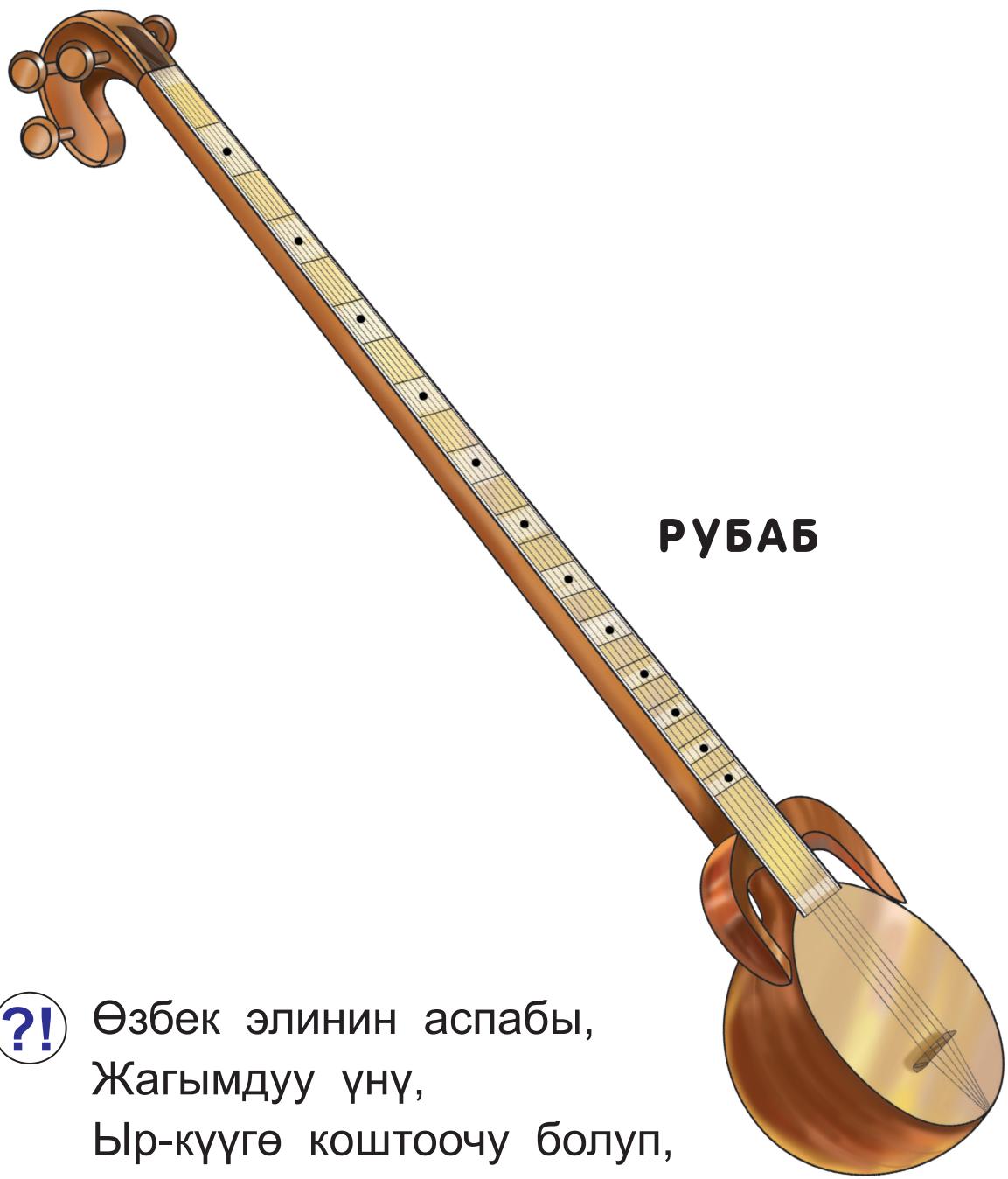
КОМУЗ

Элдик күү

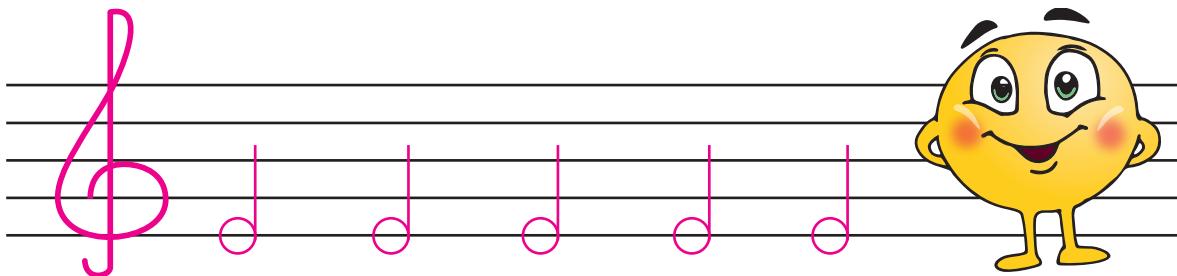

КОМУЗ – үч кылдуу аспап. Кыргыз элинин эң кеңири таралган улуттук кылдуу аспабы болуп саналат. Ал чертип ойнолот.

Өзбек элинин аспабы,
Жагымдуу үнү,
Үр-күүгө коштоочу болуп,
Үраазы кылат элин.

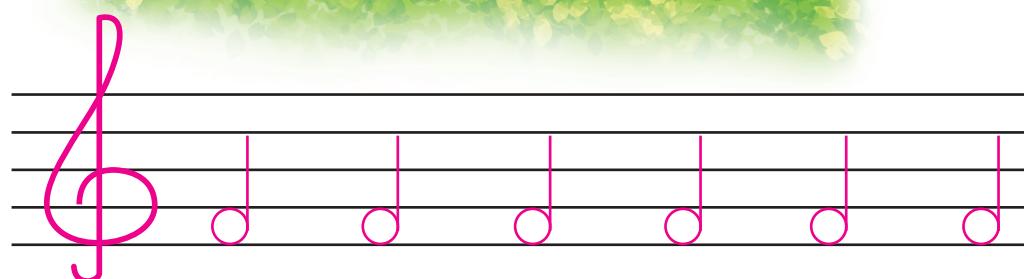

Д.Амануллаеваның музыкасы жана
П.Муминдин ырынын негизинде
жаратылган “BUG‘DOY” ырын өзбек
тилиnde ырда.

Ekkan edim,
Ko'kat bo'ldi, don bo'ldi.
Pishgandan so'ng,
Oppoqqina non bo'ldi.

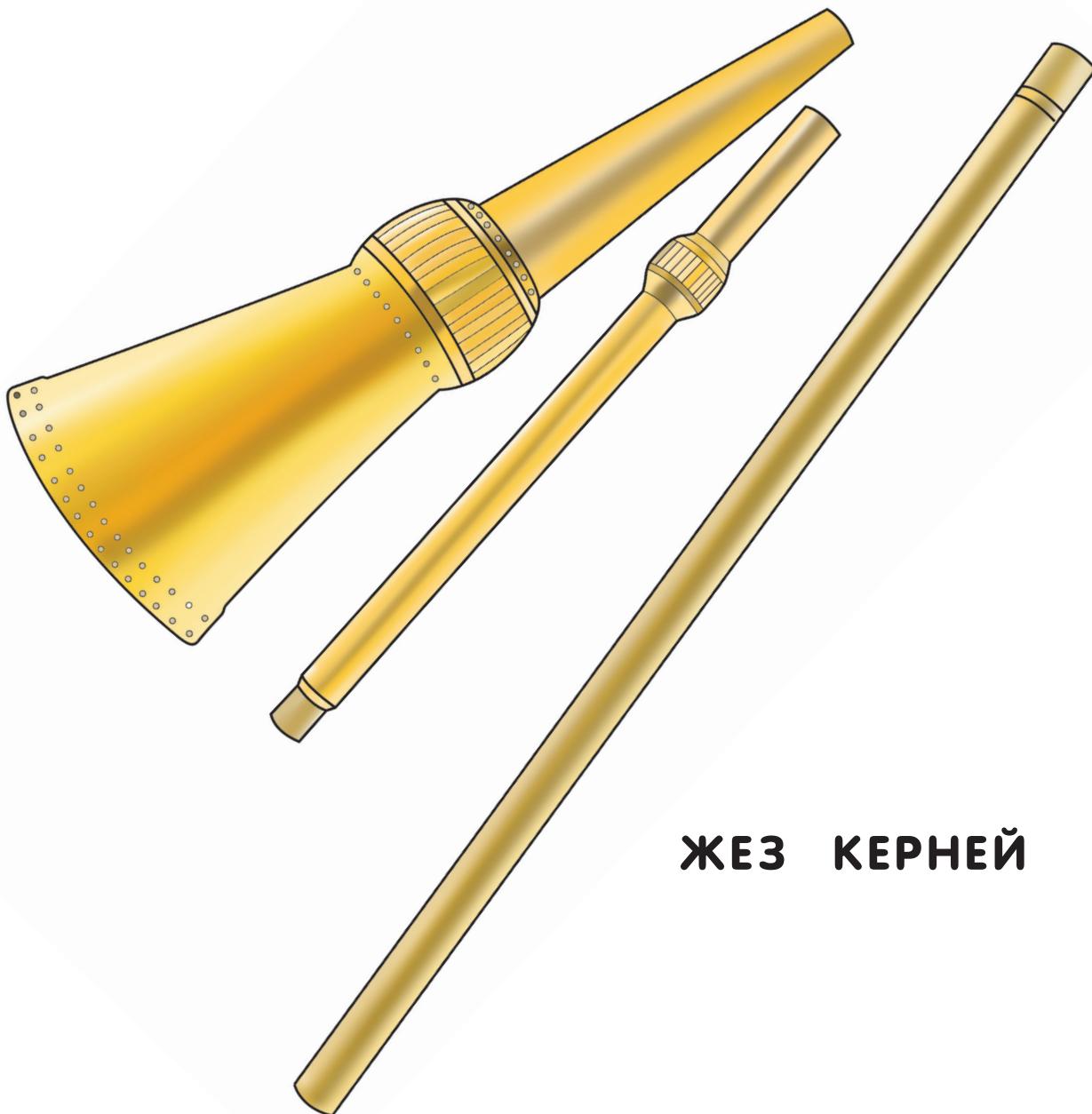
Elim boy, elim boy,
Nimaga boy?
Elim boy, elim boy,
Ekar bug'doy!

3–4-сабактар

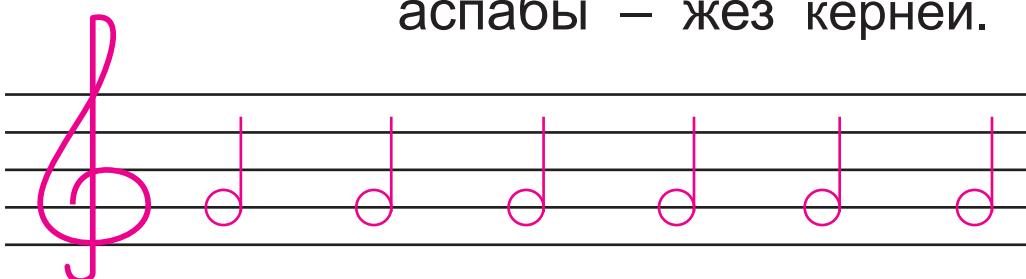
ҮЙЛӨМӨ АСПАПТАР

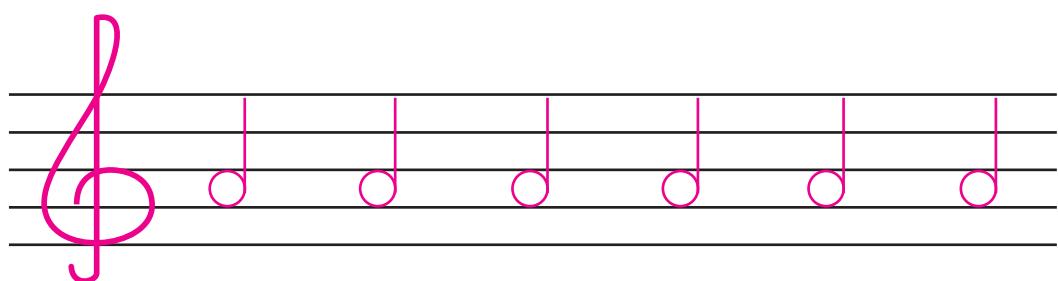
ЖЕЗ КЕРНЕЙ

Кыргыз элинин үйлөмө аспабы – жез керней.

СУРНАЙ

Х. Хасановын музыкасы жана Х. Ахмедовын ырынын негизинде жаратылган “SEHRLI DUNYO” ырын өзбек тилинде ырда.

Dilda orzular, kuylaymiz jo'shib.
Quvonch, shodlikni kuylarga qo'shib.
Bolalik guldir bu go'zal chamanda.
Yashaymiz yayrab, eng baxtli Vatanda.

N a q a r o t :

Kuylar olam sochib ziyo.
Chorlar har dam bu sehrli dunyo.

Porlasa nurlar, ochilar gullar,
Yaxshi tilakka to'ladi dillar.
Kuya solamiz, bu zamin, samoni,
Qo'shiqlar bilan bezab dunyoni.

N a q a r o t .

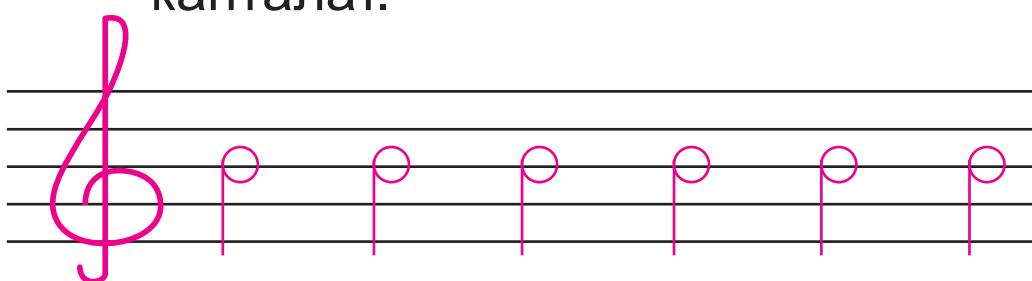
УРМА АСПАПТАР

ДОБУЛБАС

Добулбас – элдик урма музыкалық аспап. Анын сырты жакшы ийленген жумшак арчадан, талдан, кайындан жасалат. Тегерек алкагы төөнүн, жылкынын, уйдун териси менен капталат.

НАГАРА

Musical notation on a five-line staff. It begins with a pink treble clef and consists of six vertical pink strokes of equal height, representing sustained notes or pulses.

ХОРАЗМЧА

Өзбек элдик күү
Н. Нархожаев кайта иштеген

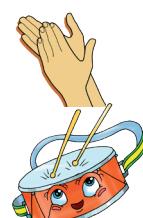
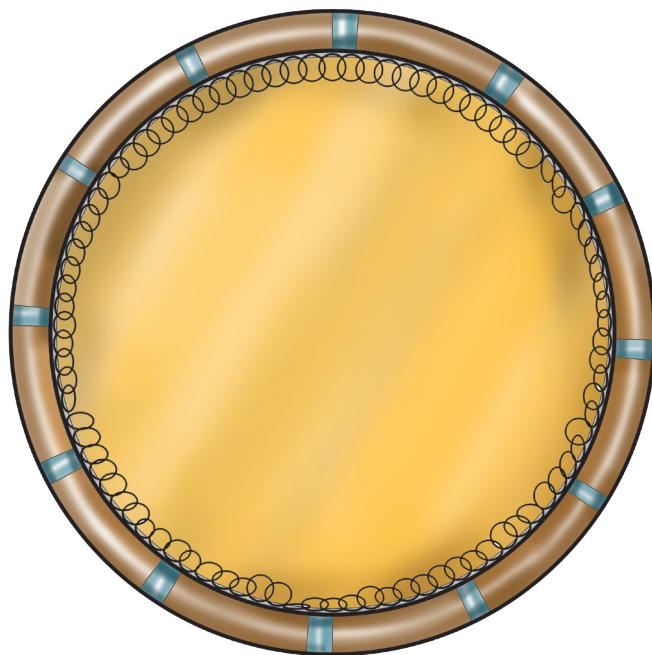

Д. Амануллаеваның музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылған “CHILDIRMA” ырын
өзбек тилинде ырда.

O'zi oyday,
Ziraklari shildir-shildir.
Chalganingda
Ohanglari xilma-xildir.

Topsang, darrov bildirma,
bildirma, bildirma,
Gum-bada-gum, gum-bada-gum,
gum-bada-gum,
Uning nomi – childirma!

КОМПОЗИТОР, АҚЫН, МУЗЫКАНТ ЖАНА ҮРЧЫ

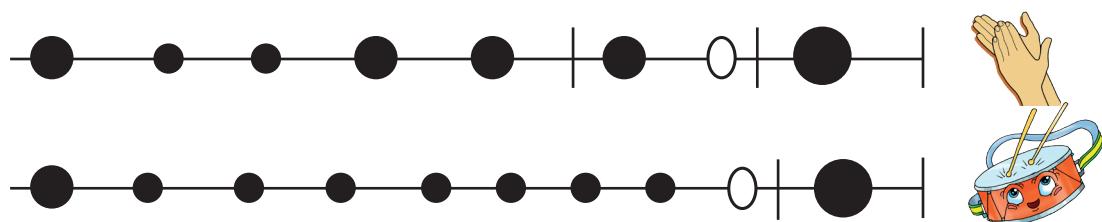
Композитор – музыка жаратат.
Ақын – ыр жазат.
Музыкант – аспапта ойнайт.
Үрчы – ырдайт.

ПОЛЬКА

Музыкасы *M. Глинканыңы*

ШАЙЫР МУЗЫКАНТ

Сөзү Ж. Абдыкалыковдуку
Музыкасы Н. Давлесовдуку

Комуз күүсү кагылат,
Кыяк тартсам жаңырат.
Коштоп турат барысын,
Барабанын дагурат.
Комуз кагылат,
Кыяк жаңырат,
Барабанын дагурат.

Ойной берем жаңылап,
Коён, тұлқу дабырап.
Кулактарын тикчийтип,
Уксак дешип жабылат.
Ойном жаңылап,
Кыяк жаңырат,
Уксак дешип жабылат.

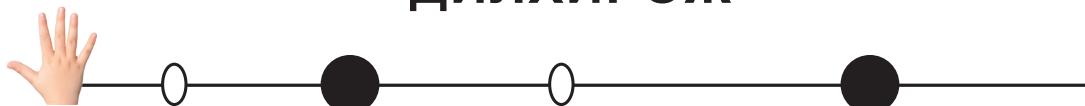
БЫШЫКТОО ҮЧҮН ТАПШЫРМАЛАР

“ЧИТТИГУЛ”

“ДИЛХИРОЖ”

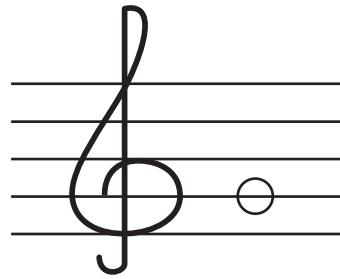
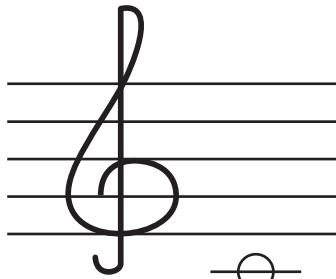
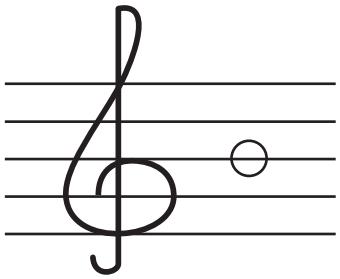
“ДОИРА”

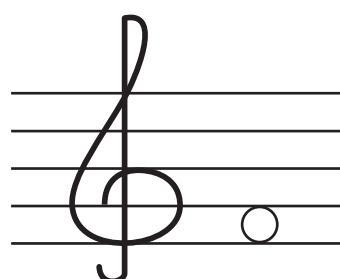
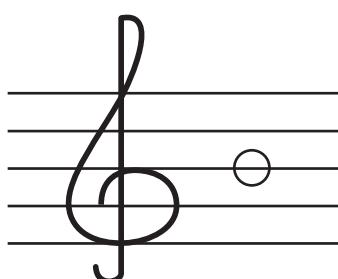
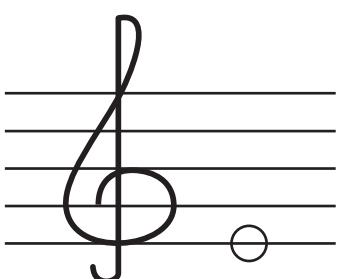

ӨЗҮҢ ТАП

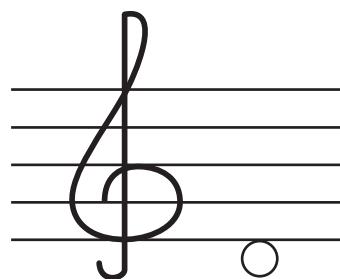
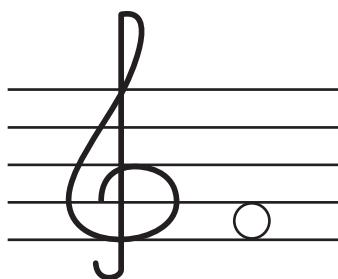
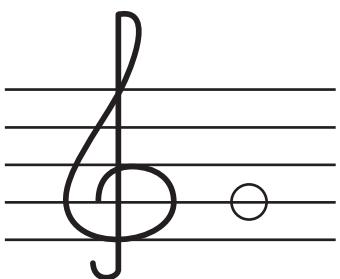
ДО нотасын тап.

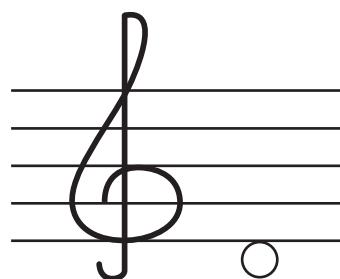
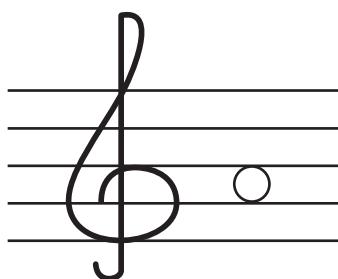
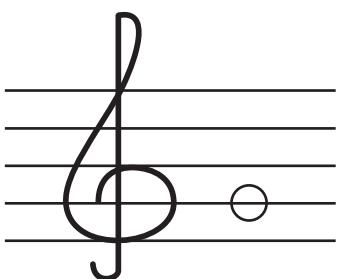
МИ нотасын тап.

РЕ нотасын тап.

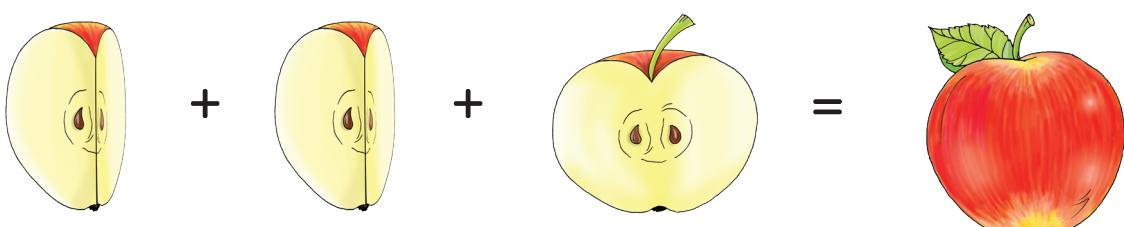
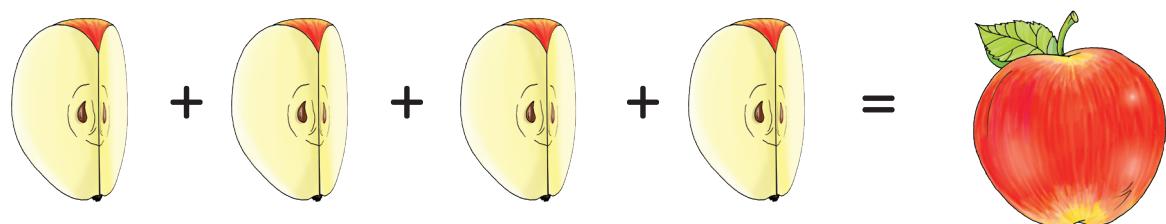
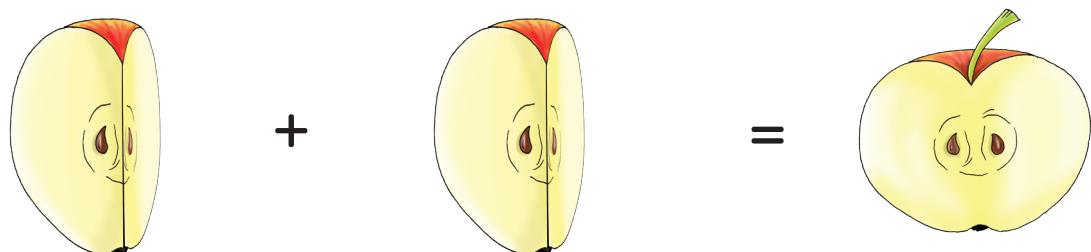
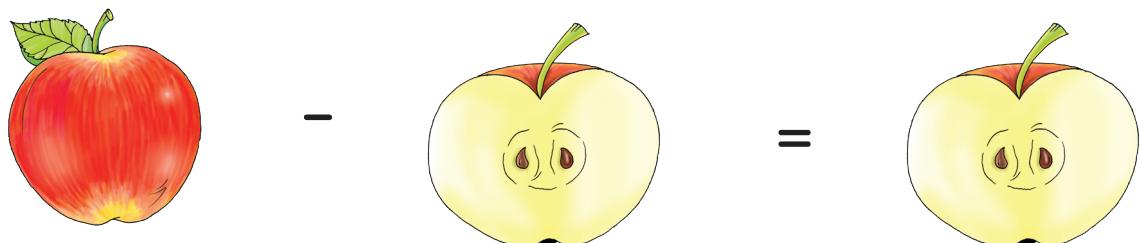
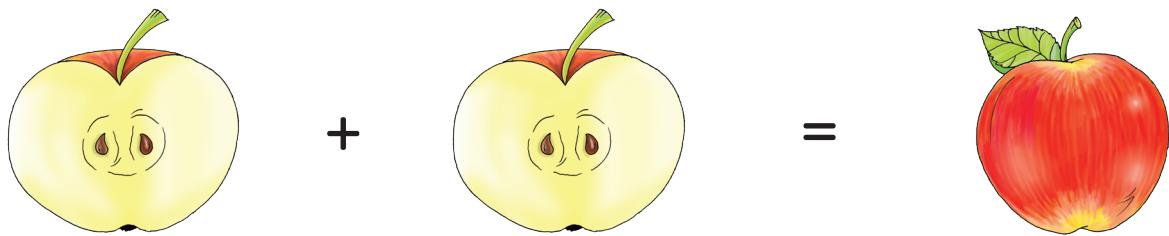

ЛЯ нотасын тап.

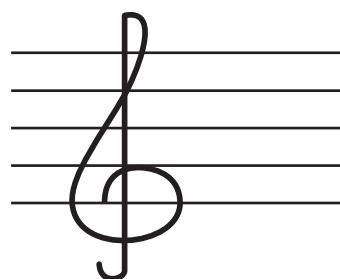
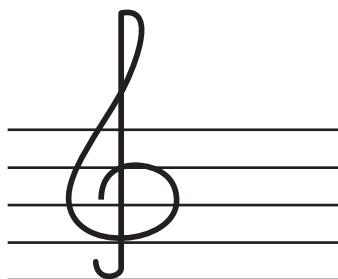
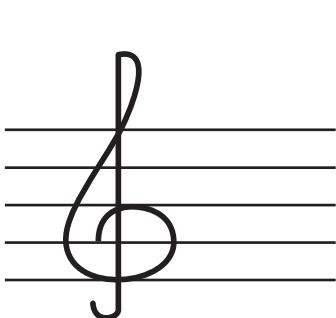
МӨМӨЛӨРДҮ ТЕҢ БӨЛҮКТӨРГӨ БӨЛ.

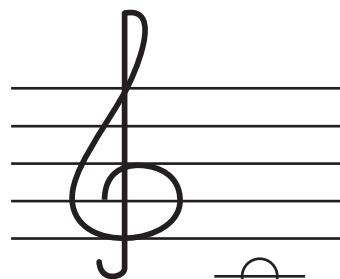
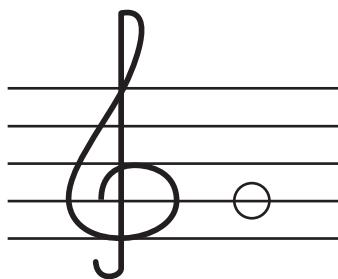
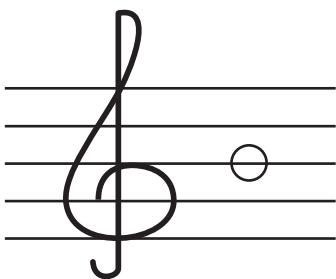
“Полька” күүсүнүн ритмин аткар.

Туура жазылган соль ачкычын тап.

ДО нотасын тап.

МАЗМУНУ

I БӨЛҮМ. БИЗ ЖАКТЫРГАН КҮЙ ЖАНА ҮРЛАР

Ырдоо эрежелери	4
Өзбекстан Республикасынын мамлекеттик гимни.	
Сөзү А. Ариповдуку, музыкасы М. Бурхановдуку.....	5
Добуштар. Шоокумдуу жана музыкалык добуштар.....	6
«Андижон полькаси». Өзбек элдик күү	9
«Мектеп ыры».	
Сөзү Ж. Абдыкаловдуку, музыкасы А. Мурзабаевдықы	10
Нота сыйыгы жөнүндө түшүнүк	12
«Anjir» Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеванықы	12
«Ракс» Музыкасы Н. Нархожаевдики	13
Биз жактырган күүлөр	14
«Дилхирож» Өзбек элдик күү	14
«Күздө» Сөзү А. Токомбаевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики.....	15
Биз жактыргын ырлар	16
«Олмача анор». Өзбек элдик күү.....	16
Музыкалуу оюндар.....	18
«Ак терек, көк терек» Кыргыз эл ыры	18
«Коёнум». Сөзү А. Токомбаевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики.....	19

II БӨЛҮМ. «МУЗЫКА ААЛАМЫНА САЯКАТ»

Скрипкалык ачкыч.....	20
«Юриш марши». Музыкасы Ф. Назаровдуку	22
«Bir, ikki, uch ...». Сөзү Р. Толибдики, музыкасы Н. Нархожаевдики ..	23
Ноталардын аталышы	24
«Zina». Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеванықы	24
«Ой, энеке».	
Сөзү А. Токомбаевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики	26
До, ре ноталар	28
«Pianino».	
Сөзү М. Зайнитдинованықы, музыкасы Ж. Нажмиддиновдуку	29
«Окуу, окуу». Сөзү А. Токомбаевдики, музыкасы Н. Даэлесовдуку	30
Ми нотасы	32
«Кари наво». Өзбек элдик күү, Н. Нархожаев кайта иштеген.....	32
«Archa bayram». Сөзү П. Муминдики, музыкасы Н. Нархожаевдики	33
Бышыктоо үчүн тапшырмалар.....	34

III БӨЛҮМ. МУЗЫКА САБАТЫНА САЯКАТ

Фа, соль ноталар	36
«Норим-норим». Өзбек элдик күү, Н.Нархожаев кайта иштеген	37
«Birinchi qor». Сөзү П.Муминдики, музыкасы Н. Нархожаевдики	38
Ля, си ноталар	39
«Jo'jalar». Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныкы	40
«Көпөлөк». Сөзү А.Токомбаевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики	41
Ноталардын атальштары жана алардын ырааттуулугу	42
«Читтигул». Балдар элдик оюн-ыры	44
«Diloromning qo'shig'i».	
Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныкы	45
Сызыктардын үстүндө жана арасында жайгашкан ноталар	46
«Дүлонча». Өзбек элдик күү	47
«Neveralar qo'shig'i».	
Сөзү С. Барнаевдики, музыкасы Н. Нархожаевдики	48
Жарым нота	49
«Неаполитан ыры». Музыкасы П. Чайковскийдики	51

IV БӨЛҮМ. ЖАГЫМДУУ УЛУТТУК АСПАПТАР

Кылдуу аспаптар	52
Комуз. Элдик күү	52
«Bug'doy». Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныкы	54
Үйлөмө аспаптар	55
«Sehrli dunyo».	
Сөзү Н. Ахмедованыкы, музыкасы Х. Хасанованыкы	57
Урма аспаптар	58
«Хоразмча». Өзбек элдик күү, Н. Нархожаев кайта иштеген	60
«Childirma».	
Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныкы	61
Композитор, акын, музыкант жана ырчы	62
«Полька». Музыкасы М.Глинканыкы	63
«Шайыр музыкант».	
Сөзү Ж. Абдыкалыковдуку, музыкасы Н. Даевесовдуку	64
Бышыктоо үчүн тапшырмалар	65

O‘quv nashri

Nadim Norxo‘jayev, Gulnora Ganiyeva

MUSIQA

*Umumiy o‘rta ta’lim maktablarining
1-sinfi uchun darslik
(Qirg‘iz tilida)*

Которгон *Расия Жуманазарова*
Редактор *Гулзада Шерматова*
Художник *Умид Сулейманов*
Тех. редактор *Акмал Сулейманов*
Көркөм редактор *Сарвар Фармонов*
Дизайнер *Дилмурод Мулла-Ахунов*
Компьютерде даярдаган *Алимардон Акилов*

Музыка 1-класс [Текст]: окуу китеби / Н.Нархожаев [ж. башк.]. – Ташкент:
Республикалык билим берүү борбору, 2021. – 72 б.

ISBN 978-9943-7115-1-8

УҮК 78(075)
КБК 74.268.53
85.3я7

Басууга 01.07.2021-жылы уруксат берилди. Форматы 60x84 1/8.
Ариал гарнитурасы. Кегли 18 шпондуу. Офсеттик басма.
Шарттуу басма табагы 8,37. Эсептик басма табагы 7,13.
Нускасы 972. Буюртма № ____

«Kolorpack» ЖЧК басмаканасында басылды.
Ташкент шаар, Юнусабад району, Янгишаар көчөсү, 1-А үй.

